

שטרק & שטרק STARK & STARK
רואי חשבון Certified Public Accountants (Isr.)
רח' היצירה 12, ק. אתגרים, רעננה
ת.ד. 2600, רעננה 43663
טל. 09-7774000, פקס. 09-7774001
stark@starkcpa.com, א.ד.
E-mail: stark@starkcpa.com
MOSHE STARK, C.P.A. (Isr.), B.A. (Econ.)
IRIS STARK, C.P.A. (Isr.), M.A. (Econ.)
EINAT DUENIAS, C.P.A. (Isr.), B.B.

דצמבר 2018

חוזר שנתי ללקוחות

הערכות לסוף שנת 2018 ותחילת שנת 2019

לקוחות נכבדים,

אנו שמחים להפיץ עבורכם חוזר מקצועי לשנת 2018, במטרה לסייע לכם להיערך טוב יותר לקראת סוף שנת המס ולקראת שנת המס הבאה עלינו לטובה.

שנים 2017 ו-2018, הביאו איתם שינויים מהותיים בתחומי המס שמחייבים היערכות ותכנון מראש.

ברשימה להלן ייסקרו באופן תמציתי עיקרי ההתפתחויות והשינויים אשר חלו בשנה החולפת. אנו מקווים שחוזר זה יהיה לכם לעזר רב בעת קבלת החלטות ובתכנון פעילותכם העסקית.

מתוך דאגה לסביבה ירוקה, בחרנו גם השנה לשלוח את החוזר במהדורה אלקטרונית בלבד. החוזר נמצא גם באתר האינטרנט של משרדנו בכתובת: www.starkecpa.com

אנו כתמיד עומדים לשירותכם במתן הסברים נוספים.

לאור מורכבות חלק מהסוגיות, נמליץ על התייעצות עם משרדנו טרם ביצוע פעולות כלשהן בעקבות המידע האמור בחוזר.

בכבוד רב,

שטרק את שטרק
רואי חשבון

חוזר ללקוחות - דצמבר 2018

תוכן עניינים

עמוד

פרק 1 – דגשים עיקריים והמלצות לסוף שנה כולל חידושים עיקריים בחקיקה

4	1.	הרחבת חובת הדיווח החלה על נישומים
5	2.	שיעורי מס
5	3.	התאגדות כחברה או כעצמאי
6	4.	נוהל גילוי מרצון
6	5.	הגדרת עסק קטן (מחזור עסקי עד 5 מיליון ש"ח)
7	6.	השלמת תשלומים למוסדות על חשבון שנת 2018
7	7.	כניסה לתוקף של תקנות התשלומים לקופות גמל
7	8.	השלמת תשלום מס הכנסה לתושבי ישראל בגין הכנסות חוץ
8	9.	הודעה על מחזור עסקאות של עוסק פטור בשנת 2018
8	10.	מע"מ מקוון - חובת דווח
9	11.	עיתוי קבלת נקודות זיכוי למסיימי תואר אקדמי
10	12.	נקודות זיכוי ליחיד שמסיים לימוד מקצועי
10	13.	נקודות זיכוי בגין ילדים למי שהתחתן עם אלמן או אלמנה
10	14.	הגדלת נקודות זיכוי להורים לילדים עד גיל 6
11	15.	תרומות
12	16.	הפקדה לקרן השתלמות
13	17.	פנסיה חובה לעצמאיים
13	18.	העלאת שכר המינימום
14	19.	קבלת דמי שכירות בשל נכסים בארץ
15	20.	דמי שכירות בשל נכסים בחו"ל
15	21.	העלאת מס הרכישה למשקיעים
16	22.	החוק לצמצום השימוש במזומן

פרק 2 – פירוט הפעולות הנערכות בסוף השנה

18	1.	ספירת מלאי
18	2.	רשימת כלי רכב
19	3.	ספירת קופה
19	4.	אישור יתרות ליום 31 בדצמבר 2018
19	5.	רישום תקבולים
19	6.	הערכות להעסקת עובדים בשנת 2018
20	7.	הסכמי ניהול ופרוטוקולים
20	8.	הכרה בחובות אבודים
21	9.	שווי שימוש ברכב

תוכן עניינים - המשך

פרק 3 – הוראות חוק כלליות

22		1. תכנוני מס החייבים בדיווח	.1
22		2. דיווח על נקיטת עמדה הנוגדת את עמדת רשות המיסים	.2
22		3. דיווח בגין קבלת חוות דעת מסויימת	.3
22		4. החזקות והכנסות בגין נכסים בחו"ל	.4
23		5. נאמנויות	.5
23		6. טופס הצהרת תושבות	.6
23		7. שמירת מערכת החשבונות	.7
23		8. סופיות השומה במס הכנסה	.8
24		9. ניכוי מס במקור מנכסים ושירותים	.9
24		10. מסלול ירוק לצורך העברת כספים להשקעות בחו"ל	.10
25		11. קופה רושמת	.11

פרק 4 – מס הכנסה – יחיד

26		1. שיעורי המס על היחיד בשנת המס 2018	.1
26		2. הימורים, הגרלות ופרסים	.2
27		3. פטור מדיווח מקוון בהגשת דו"ח שנתי למס הכנסה	.3

פרק 5 – מס הכנסה – חברות

28		1. הלוואה לעובדים או לבעלי שליטה - ריבית לפי סעיף 3(ט"ו) לפקודת מס הכנסה	.1
29		2. הלוואה בין צדדים קשורים - עדכון סעיף 3(י"ו) לפקודת מס הכנסה	.2
29		3. מתן סמכות לראות ברווחים של חברת מעטים שלא חולקו כאילו חולקו	.3
30		4. יחוס הכנסות לבעל מניות מהותי בחברת מעטים (חברת ארנק)	.4
30		5. חברת החזקות	.5
31		6. הוראת שעה לחלוקת דיבידנד בשיעור מס סופי של 25%	.6
31		7. חברות בית	.7
32		8. מיסוי פעילות במטבעות וירטואליים	.8

פרק 6 – המוסד לביטוח לאומי

33		1. תקרת ההכנסה לביטוח לאומי ליחיד בשנת 2018	.1
33		2. שיעורי ביטוח לאומי בשנת 2018	.2
33		3. קצבאות ילדים	.3
34		4. מעסיקי עובדים במשק בית	.4
34		5. תגמולי מילואים	.5
34		6. דמי לידה	.6
35		7. חופשת אבהות	.7
36		8. חישוב דמי מחלה בעת היעדרות לסירוגין של העובד ובן זוגו בעת מחלת ילד.	.8
36		9. הכנסות המופקות בחו"ל	.9

תוכן עניינים - המשך

פרק 7 – הוצאות לשנת 2018

37	מתנות ללקוחות/ספקים/עובדים	.1
37	נסיעות לחו"ל	.2
38	ניכוי הוצאות רכב – שינויים בשיטת חישוב שווי שימוש ברכב	.3
39	הוצאות טלפון	.4
40	הוצאות ביגוד	.5
40	כיבודים במקום העסק	.6
40	הוצאות בגין "שירותי משרד"	.7
40	אירוח	.8
41	הוצאות למתן טובת הנאה שנתן לעובדיו ואשר לא ניתן ליחסה לעובד פלוני	.9
41	שיפוצים	.10

פרק 8 – הפקדות סוציאליות

42	הפקדת כספים לקופת גמל	.1
46	קרן השתלמות לשנת המס 2018	.2
47	הוצאה בשל רכישת ביטוח מפני אובדן כושר עבודה	.3
47	הפקדות לקופת גמל לפי תיקון 190	.4
48	קצבה מזכה-פרישה לפי תיקון 190	.5
48	קופת גמל להשקעה	.6
49	יתרות צבורות בקופה המרכזית לפיצויים	.7

פרק 9 - מוסדות ציבור

51	דגשים למוסדות ציבור	
----	---------------------	--

נספחים

54	נספח 1 - התחייבות העובד – רישום תקבולים	
55	נספח 2 - גיליון ספירת מלאי ליום 31 בדצמבר 2018	
56	נספח 3 - רשימת כלי רכב בעסק ליום 31 בדצמבר 2018	
57	נספח 4 - דוח נסיעה לחו"ל 2018	
58	נספח 5 - פרוט טלפונים ניידים בעסק בשנת 2018	

חוזר ללקוחות - דצמבר 2018

פרק 1 - דגשים עיקריים והמלצות לסוף שנה כולל חידושים עיקריים בחקיקה

השנתיים האחרונות הביאו עמן שינויים מהותיים בחוקי המס בארץ אשר טלטלו את עולם המס. להלן סקירה קטנה על שינויי חקיקה דרמטיים ולצעדים הנדרשים להערכות:

- הורדת סף השכר בגינו יחויב מס נוסף ל-641,880 ש"ח (נכון לשנת 2018) וכן העלאת שיעור מס יסף ל-3%.
- חיוב משיכות כספים כהכנסה של בעל המניות המהותי (סעיף 3(ט) לפקודה). יש לשים לב למשיכות מעל ל-100 אלפי ש"ח בחברה ולשימוש בנכסי החברה (כמו דירה בבעלות החברה) בשימוש בעל המניות, להרחבה ראה פרק 5.
- חיוב הכנסתן של חברות שיוגדרו כ"חברות ארנק" כהכנסתו של היחיד בעל המניות המהותי (סעיף 62 לפקודה).
- מתן סמכות לראות ברווחים שלא חולקו כאילו חולקו (סעיף 77 לפקודה).
- הפקדות של המעסיק לפיצויי פיטורים על משכורות הגבוהות מ-32,000 ש"ח ייחשבו להכנסה של העובד במועד ההפקדה.
- חוק להגבלת השימוש במזומן החל מינואר 2019.

לקראת סיום שנת המס 2018, ריכזנו עבורכם מספר עדכונים ועצות הקשורות להיערכות סוף שנה ולחסכון במס עוד השנה, תוך מתן דגשים לשינויים עיקריים בחקיקה שתוקנו בשנתיים האחרונות:

1. הרחבת חובת הדיווח החלה על נישומים

חל צמצום באוכלוסיית הנישומים הפטורים מהגשת דוח מס. ישנה חובת הגשת דוח שנתי גם במקרים הבאים:

- יחיד ו/או בן זוג החייבים במס נוסף בהתאם לסעיף 121ב' לפקודה (מי שהכנסתו החייבת כהגדרתה בסעיף 121ב (ה) עולה על 641,880 ש"ח נכון לשנת 2018) – נישומים החייבים ב"מס יסף".
- מי שמחזור המכירות שלו מניירות ערך הנסחרים בבורסה שאינם פטורים ממס, עולה על הסכום הקבוע בסעיף 121ב לפקודת מס הכנסה (641,880 ש"ח נכון לשנת 2018).

- יחיד הטוען שאינו תושב ישראל בעקבות מבחן מרכז החיים, אך חלה עליו חזקת הימים. (30 יום בשנת המס וכן 425 במצטבר בשנת המס ובשנתיים שקדמו לה, כאשר יצוין כי יום מהווה גם חלק מיום). על היחיד להכין דוח המפרט את העובדות שעליהן מבוססת טענתו כי אינו תושב ישראל.
- יחיד תושב ישראל שהעביר במהלך 12 חודשים כספים אל מחוץ לישראל בסכום כולל של 500,000 שקלים חדשים או יותר. את הדוח יגיש לגבי השנה בה הועבר סכום לדיווח לראשונה ולגבי השנה שאחריה.
- נהנה תושב ישראל אשר מלאו לו 25 שנים, בנאמנות ששווי נכסיה בסוף שנת המס לפחות 500,000 ש"ח.

2. שיעורי מס

חברות:

בהתאם להחלטת הממשלה הוחלט להפחית את שיעור מס החברות משיעור של 25% ל-23%, בשתי פעימות כמפורט להלן:
שנת המס 2017 - מס החברות יהא 24%.
שנת המס 2018 ואילך - מס החברות יהא 23%.

יחידים:

המס השולי המירבי בשנת 2018 הוא 47% (למעט מס יסף בשיעור 3% על הכנסות חייבות שעולות על 641,880 ש"ח).
שיעור המס על הכנסות ריאליות מריבית, דיבידנד ורווח הון ממכירת ניירות ערך נסחרים הוא 25% (בעל מניות מהותי 30%, למעט מס יסף בשיעור 3% על הכנסות חייבות שעולות על 641,880 ש"ח).

3. הנהלת חשבונות כפולה ובחינת סוגית התאגדות כתברה או כעצמאי

מומלץ לבחון לפני תום שנה את המחזור בעסק ולבדוק האם הגידול במחזור מחייב ניהול ספרים לפי שיטת החשבונאות הכפולה. במקרה של גידול בהכנסות, כדאי לשקול להתאגד כתברה בע"מ **מתחילת שנת 2019**, בכפוף לבחינה אם מגבלות חברות הארנק לא יחולו עליכם. אם שאלה זו רלוונטית עבורכם, פנו אלינו בעניין.

4. נוהל גילוי מרצון

בעקבות הגברת המאבק בהון השחור ומאמצי רשות המסים לחשוף מידע לגבי הכנסות והון של מעלימי מס שלא דיווחו כנדרש על הכנסותיהם והונם, רשות המסים הודיעה כי הוחלט לחדש את נוהל הגילוי מרצון החל **מינואר 2018 ועד לדצמבר 2019** ובכך להעניק הזדמנות נוספת לבעלי "ההון הבלתי מדווח" להצהיר על הונם, לשלם את המס המגיע לרשויות המס ובכך להימנע מהליכים פליליים על ידי רשויות המס. להלן עיקרי ההליך לגילוי מרצון:

1. מסלול אנונימי - במסלול זה ניתן להגיש בשלב הראשוני בקשות ללא ציון פרטי הנישום על מנת לברר את חבות המס הנובעת מהבקשה. עם בירור חבות המס הצפויה יידרש הפונה לציין את שמו של הנישום ופרטיו המלאים. **ע"פ הוראת השעה, המסלול האנונימי צפוי להסתיים עד ליום 31 בדצמבר 2018.**

2. מסלול מקוצר - כאשר סך ההון שנכלל בבקשה אינו עולה על 2 מיליון ש"ח וההכנסה החייבת הנובעת ממנו אינה עולה על 0.5 מיליון ש"ח, ניתן להגיש את הבקשה במסלול המקוצר בצירוף דוחות המס המתקנים הרלוונטיים. עם אישור הבקשה, יונפק לפונה שובר תשלום. עם תשלום השובר במועד, תימסר לפונה הודעה שלא תיפתח נגדו חקירה פלילית בנוגע למידע שמסר.

להודעת רשות המיסים על הארכת הוראת השעה [לחץ כאן](#).

5. הגדרת עסק קטן (מחזור עסקי עד 5 מיליון ש"ח)

על פי כללי הבנקאות (שרות ללקוח) (עמלות), התשס"ח – 2008, תאגיד אשר ימסור לבנק דוח שנתי ואישור חתום בידי רואה חשבון מידי שנה, על פיו מחזור העסקים שלו בשנה שקדמה למועד מסירתו, אינו עולה על חמישה מיליון שקלים, יסווג על ידי הבנק כ"עסק קטן" וכפועל יוצא מכך יחול על חשבונותיו תעריפון עמלות הבנק ליחיד/עסק קטן, אשר התעריפים הקבועים בו **נמוכים** מהתעריפים הקבועים לעסק גדול.

6. השלמת תשלומים למוסדות על חשבון שנת 2018

ביטוח לאומי לעצמאים מומלץ להקדים ולשלם את המקדמות לחודש דצמבר 2018 (שמועד תשלומה החוקי הוא 15 בינואר 2019), לפני תום השנה, בכדי שהתשלום יוכר כניכוי בשנת 2018.

מס הכנסה (חברות ועצמאים) עריכת חישוב מס משוער מאפשרת השלמת הפער בין מס הכנסה ששולם בפועל לבין המס המחושב. לגבי השלמות מס לשנת 2018 כדאי להקדים ולשלם את המס:

סכום המס שישולם עד ליום 31 בינואר 2019, פטור מהפרשי הצמדה וריבית.

סכום המס שישולם עד ליום 28 בפברואר 2019, יזכה בפטור של מחצית מהפרשי ההצמדה והריבית.

סכום המס שישולם עד ליום 31 במרץ 2019, יזכה בפטור של רבע מהפרשי ההצמדה והריבית.

7. כניסה לתוקף של תקנות התשלומים לקופות גמל

החל מחודש ינואר 2016 נכנסו לתוקפן תקנות חדשות המסדירות את הדיווח של המעסיקים לקופות הגמל (כולל ביטוחי מנהלים, קרנות פנסיה, קופות גמל וקרנות השתלמות). התקנות מסדירות את העברת הנתונים וההנחיות מהמעסיקים לקופות הגמל בנוגע לתשלומים ולמידע אודות המבוטחים והעמיתים באמצעות דיווח מקוון, החל מפברואר 2018 התקנות חלות על כלל המעסיקים במשק.

התקנות מטילות על כתפיהם של המעסיקים אחריות מלאה, הן בדיווח הכספים והן בבקרה על קליטתם.

התקנות יאפשרו מעקב נכון של הפקדות הכספים לקופות ויסייעו בין היתר בחישוב הקצבה המוכרת.

8. השלמת תשלום מס הכנסה לתושבי ישראל בגין הכנסות חוץ

יחידים תושבי ישראל אשר להם הכנסות חוץ אשר נקבע לגביהן שיעור מס מוגבל ואשר נמוכות מהתקרה השנתית אשר מחייבת הגשת דוח מלא, יש באפשרותם להגיש דוח באמצעות "מנגנון דיווח מקוצר" בתנאי שהדיווח והתשלום יבוצעו עד ליום 30 באפריל 2019 באמצעות שוברי תשלום המיועדים לכך.

"הכנסות חוץ" בתקנות הינן הכנסות מהסוגים המנויים להלן, שלא נוכה מהן מלוא סכום המס במקור כפי שנקבע בתקנות הניכוי:

- הכנסות מריבית מבנקים בחו"ל.
- השכרת מקרקעין בחו"ל.
- ריבית על ניירות ערך זרים.
- דיבידנדים מחו"ל.
- הכנסות מהגרלות, הימורים ופרסים בחו"ל.
- רווח הון מניירות ערך שנסחרים בחו"ל.

ככלל יש לשלם את המס עד ליום 30 לאפריל של השנה העוקבת. יש להקפיד לדווח למשרדנו על קבלת הכנסות כמפורט, לצורך הדיווחים המתאימים. הגשת דוח מאוחר יותר תחייב דיווח מלא על כלל ההכנסות ועל הכנסות בת/בן הזוג בשנת המס.

מודגש כי בהתאם להוראות הפקודה, קיזוז הפסדים מחו"ל יתאפשר רק עם הגשת דוח שנתי וכי דיווח המקוצר אינו מאפשר קיזוז הפסדים בשלב תשלום המקדמה.

9. הודעה על מחזור עסקאות של עוסק פטור בשנת 2018

עוסק פטור נדרש לדווח עד ליום 31 לינואר 2019, על מחזור עסקאותיו למע"מ. מחזור העסקאות של עוסק פטור עומד בשנת 2018 על סכום של 99,003 ש"ח.

10. מע"מ מקוון - חובת דוח

שיטת הדיווח למע"מ עברה בשנים האחרונות בהדרגה לדיווח מקוון. חובת הדיווח המפורט למע"מ חלה נכון להיום על עוסקים, מלכ"רים ומוסדות כספיים, כמפורט להלן:

1. עוסק אשר מחזור עסקאותיו עולה על 1,500,000 שקלים חדשים, ואשר חייב לפי כל דין בהכנת מאזן וכן במינוי רואה חשבון מבקר או מבקר אחר כאמור בסעיף 20 לפקודת האגודות השיתופיות.

כאשר מדובר בשותפות או באיחוד עוסקים, יחול האמור לעיל על דיווחי השותפות או האיחוד באם אחד השותפים או אחד העוסקים באיחוד מקיים את התנאים האמורים לעיל.

2. עוסק שלא מתקיים בו האמור לעיל ומחזור עסקאותיו עולה על 2,500,000 שקלים חדשים או שחלה עליו חובה לנהל פנקסי חשבונות לפי שיטת החשבונאות הכפולה מכוח הוראות ניהול פנקסי חשבונות.

3. מלכ"ר אשר מחזורו השנתי עולה על 20 מיליון שקלים חדשים.

4. מוסד כספי אשר מחזורו השנתי עולה על 4 מיליון שקלים חדשים.

לצורך עידוד השימוש במנגנון הדיווח והתשלום המקוונים, נקבע כי :

- עוסקים המדווחים דוח תקופתי מפורט והמשלמים באופן מקוון, יוכלו לדווח ולשלם לא יאוחר מיום ה- 23 לחודש.
 - עוסקים שאינם חייבי הדיווח המפורט ואשר משדרים את הדוח התקופתי ומשלמים באופן מקוון, יוכלו לדווח ולשלם לא יאוחר מיום ה- 19 לחודש.
 - עוסקים שאינם חייבי דיווח מפורט, מועד הגשת הדוח התקופתי ותשלום המס הנובע, הינו לא יאוחר מה-15 לחודש שלאחר תקופת הדוח.
- ביצוע התשלום יתאפשר באחת משלושת הדרכים הבאות :
- באמצעות העברה בנקאית.
 - באמצעות כרטיס אשראי, מוגבל בסכום בהתאם לחברת האשראי.
 - הדפסת שובר ידני לתשלום בבנק הדואר.
- יובהר כי חובת הדיווח המפורט אינה תלויה בקבלת הודעה מרשות המסים, ובהתאם, **אין באי קבלת הודעה בכדי לפטור את חייבי הדיווח המפורט העונים לאחד מהקריטריונים דלעיל מחובה זו.**
- הגשת דוח מקוון מאפשרת לרשויות מע"מ לעקוב בזמן אמת אחרי כל חשבונית.

11. עיתוי קבלת נקודות זיכוי למסיימי תואר אקדמי

תיקון 197 לפקודה קבע הוראת שעה המצמצמת את נקודות הזיכוי לאקדמאים לפיה, מי שסיים את לימודיו בשנים 2014-2015 יהיה זכאי לקבל נקודת זיכוי (תואר אקדמי ראשון) או מחצית נקודת זיכוי (תואר אקדמי שני/ לימודי תעודה), במשך שנת מס אחת בלבד. תינתן בחירה האם לקבל את נקודת הזיכוי/ מחצית נקודת הזיכוי, בשנת המס שלאחר שנת המס בה סיים את לימודיו או בשנת המס שלאחריה. בתחומי עיסוק שנדרשת התמחות, היחיד רשאי לדחות את נקודת הזיכוי או מחציתה לפי העניין לשנת המס שלאחר שנת סיום ההתמחות.

חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016), האריך את התיקון לתקופה שמיום 1 בינואר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2018. לפיכך, על מי שסיים את לימודיו עד 31 בדצמבר 2013 או החל מיום 1 בינואר 2019 יחולו ההוראות הקבועות שחלות בסעיף טרם הוראת השעה, כלומר, נקודות הזיכוי הנ"ל יינתנו למשך מספר שנות מס, שהן כמספר שנות לימודיו האקדמיות, ובלבד שנקודות הזיכוי לא יינתנו יותר משלוש שנות מס בגין תואר ראשון ובשתי שנות מס עבור תואר שני, המעניקות את נקודות הזיכוי למשך מספר שנים ולא בשנה אחת בלבד.

12. נקודות זיכוי ליחיד שמסיים לימודי מקצוע – סעיף 40ד

מי שסיים לימודי מקצוע יקבל, במקום 3/4 נקודת זיכוי בשנת 2017, נקודת זיכוי אחת החל משנת 2018 ואילך.

13. נקודות זיכוי בגין ילדים למי שהתחתן עם אלמן או אלמנה

סעיף 66 לפקודה תוקן ונקבע שגבר אשר נישא לאלמנה עם ילדים, יקבל נקודות זיכוי בגין ילדיה (פעוט עד גיל 3) כאילו היו ילדיו. בנוסף, נקבע שאשה אשר נישאה לאלמן תקבל את נקודות הזיכוי בגין ילדיו כאילו היו ילדיה.

14. הגדלת נקודות זיכוי להורים לילדים עד גיל 6

ביום 16 במאי 2017 פורסם חוק מס הכנסה (הגדלת נקודות זיכוי להורים – הוראת שעה), התשע"ז-2017. החוק מגדיל את נקודות הזיכוי הניתנות להורים בעד ילדים שטרם מלאו להם 6 שנים (פעוטות), בחישוב המס על הכנסותיהם בשנות המס 2017 ו-2018 רטרואקטיבית מיום 1 בינואר 2017. להלן פירוט לנקודות זיכוי הניתנות בגין פעוטות, לאישה וגבר, לפני ואחרי התיקון:

נקודת זיכוי לאישה:

<u>גיל הילד בשנת המס</u>	<u>נקודות זיכוי לפני התיקון</u>	<u>נקודות זיכוי אחרי התיקון</u>
שנת הלידה *	0.5	1.5
שנה עד חמש	2.0	2.5

(*) הייתה שנת לידתו של ילד באחת מהשנים 2017 או 2018, תהיה אמו זכאית לבחור אם נקודת זיכוי אחת מתוך נקודות הזיכוי שלהן היא זכאית בשנת הלידה, תובא בחשבון בשנת המס שבה נולד הילד או בשנת המס שלאחריה (באמצעות טופס 116ד).

<u>נקודת זיכוי אחרי התיקון</u>	<u>נקודת זיכוי לפני התיקון</u>	<u>נקודת זיכוי לגבר :</u>	<u>גיל הילד בשנת המס</u>
<u>בשנים 2017-2018</u>			
1.5	1		שנת הלידה
2.5	2		שנה
2.5	2		שנתיים
2.5	1		שלוש שנים
2.5	-		ארבע שנים
2.5	-		חמש שנים

במקביל עודכנו באופן זהה נקודות הזיכוי בעד פעוטות להורה במשפחה חד הורית.

15. תרומות

זיכוי בגין תרומות, בשיעור של 35% עבור יחידים ובשיעור מס של 23% לחברות (נכון לשנת 2018), ניתן רק לגבי תרומות למוסדות ציבוריים המאושרים על ידי משרד האוצר. בשנת 2018 יינתן זיכוי כאמור בגין כל התרומות שתרום הנישום בשנת המס וזאת במידה שהוא תרום לפחות 180 ש"ח. תקרת הזיכוי שתינתן היא על תרומות בסך של עד 9,211,000 ש"ח או תרומות בשיעור של עד ל-30% מהכנסתו החייבת, כנמוך שבהם.

בגין תרומות אשר בשנת המס סכומן עולה על התקרה שנקבעה, יינתן זיכוי במשך 3 שנות המס הבאות בזו אחר זו (ובלבד שלא יינתן בכל אחת משלוש שנות המס כאמור זיכוי בסכום כולל של תרומות העולה על התקרה לזיכוי).

יש להקפיד ולשמור על הקבלות המקוריות לצורך קבלת הזיכוי ולוודא כי מצוין עליהן בפירוט כי הסכום ניתן כתרומה וכי למוסד יש אישור מס הכנסה לעניין תרומות לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה.

קבלה ממוחשבת היא קבלה שנשלחה כ"מסמך ממוחשב". מסמך ממוחשב הינו קובץ שנשלח באמצעים ממוחשבים כגון דואר אלקטרוני. בסעיף 18ב להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות), תשל"ג-1973, נקבע כי בעת הדפסת קבלה שהינה מסמך ממוחשב יופיעו המילים "מסמך ממוחשב" בצורה בולטת לעין. הגדרת מסמך ממוחשב והתנאים למשלוח תיעוד כמסמך ממוחשב מפורטים בחוזר מס הכנסה 24/2004 כאמור. מסמך מסוג זה, אינו חייב להיות חתום ידנית על-ידי מקבל התרומה אלא די בחתימה אלקטרונית שניתן לזהותה על ידי בדיקת הקובץ שנשלח לתורם.

16. הפקדה לקרן השתלמות

קרן השתלמות היא מכשיר ההפקדה היחיד הניתן למשיכה בתוך תקופה קצרה יחסית ובפטור ממס.

- **עצמאיים – במסגרת חוק התייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות 2017 ו-2018), התשע"ז-2016, בוצע תיקון 231 לפקודת מס הכנסה, שהקל משמעותית על ההפרשה לקרן השתלמות לעצמאיים.**

החל משנת 2017 יכול עצמאי להפקיד 4.5% מהכנסתו לקרן השתלמות ולהיות זכאי בשלהם להטבת מס, בלא תלות בהפקדה של 2.5% נוספים לקרן השתלמות אשר אינו זכאי בשלהם להטבת מס, כפי שנדרש ערב התיקון (עד וכולל לשנת המס 2016).

לפיכך בשנת 2018 עצמאי יכול לשם לקרן השתלמות 4.5% מההכנסה מעסק או משלח יד שאינה עולה על 261,000 ש"ח (ניכוי מרבי של 11,745 ש"ח).

- **ההפקדה לקרן השתלמות מהווה הקטנת הכנסה גם לצורך ביטוח לאומי (בגובה הניכוי שהותר).**

- **שכירים בעלי שליטה - התקרות המוכרות להפקדות בעלי שליטה לקרן השתלמות – 4.5% על חשבון המעביד ו-1.5% על חשבון העובד, מתוך תקרת הכנסה שנתית של 188,544 ש"ח (נכון לשנת 2018).**

ראה הרחבה בפרק 8 סעיף 2 (עמוד 46).

17. פנסיה חובה לעצמאיים

החל מינואר 2017 נכנסה לתוקף חקיקה המחייבת עצמאיים להפקיד לתוכנית פנסיה. חובת ההפקדה חלה על כל עצמאי מעל גיל 21 ועד גיל פרישה מוקדמת (כיום גיל 60), אשר פעיל כעצמאי במשך יותר מ- 6 חודשים.

אולם, עצמאי שבמועד תחילת החוק היה מעל גיל 55 (כל מי שנולד לפני יום 31.12.1961), חובת ההפקדה אינה חלה עליו.

הסכום החודשי המחויב בהפקדה נגזר מתוך ההכנסה החייבת של העצמאי ומחושב על בסיס השכר ברוטו הממוצע בישראל (כפי שפורסם על ידי ביטוח לאומי, השכר ברוטו הממוצע לשנת 2018 הוא 9,906 ש"ח), בהתאם לטבלה הבאה:

הכנסה חודשית ממוצעת	חובת הפקדה מינימאלית (%)	חובת הפקדה מינימאלית (ש"ח)
עד 4,953 ש"ח	4.45% מההכנסה החודשית הממוצעת.	עד 220 ש"ח לחודש (על בסיס $4.45\% \times 4,953$ ש"ח)
4,953 ש"ח - 9,906 ש"ח	4.45% מההכנסה עד 4,953 ש"ח ו- 12.55% מההכנסה מעל 4,953 ש"ח	עד 842 ש"ח לחודש (על בסיס $4.45\% \times 4,953$ ו- $12.55\% \times 4,953$)
מעל 9,906 ש"ח (*)	8.5% מהכנסה בסך 9,906 ש"ח	842 ש"ח לחודש

(*) עבור חלק ההכנסה החודשית שמעל השכר הממוצע במשק, אין חובת הפרשה. אך, על מנת ליהנות מפנסיה גדולה יותר ומהטבות מס מוגברות, מומלץ להפקיד יותר ככל האפשר. עם זאת, קיימת תקרה שנתית של דמי תגמולים לקרן הפנסיה הזכאית להטבות מס הכנסה. ההפקדה מוגבלת ל- 16.5% מההכנסה החייבת, עם תקרת שכר שנתית של 208,800 ש"ח בשנת 2018. לפיכך, ההפקדה המרבית היא עד 34,452 ש"ח לשנה ו- 2,871 ש"ח לחודש.

18. שכר המינימום

שכר המינימום החל מיום 1 בדצמבר 2017 הינו בסך 5,300 ש"ח למשרה מלאה.

19. קבלת דמי שכירות בשל נכסים בארץ

הכנסות משכירות למגורים בארץ תכללנה בהכנסותיו של אדם בשנה בה הן התקבלו בפועל. כאשר יש **הכנסות משכ"ד למגורים** המהוות הכנסה פאסיבית בידי הנישום, ובתנאי שהמשכיר הינו יחיד (לרבות נישום מייצג בחברה משפחתית) ושהדירה משמשת למגורים בישראל, יש אופציה לבחירת חישוב המס בשלושה מסלולים:

- **פטור ממש עד תקרה חודשית** - בשנת 2018 תקרת הפטור החודשית הינה 5,030 ש"ח. יש לבחון אם ההכנסה היא מעל לתקרת הפטור (כאשר ההכנסה עולה על התקרה, אך היא נמוכה מכפל התקרה, נקבע מנגנון בו כל שקל עודף מפחית שקל מהסכום הפטור עד התקרה).

- **מסלול מס מופחת של 10% מסך ההכנסה ברוטו ללא קביעת תקרה** (*) - מי שבחר במסלול זה, לא זכאי לנכות פחת או הוצאות אחרות ולא זכאי לקיזוז, זיכוי או פטור על דמי השכירות. יש לשים לב שבחישוב השבח החל במכירת הדירה יתווסף לסכום התמורה הפחת שהיה ניתן לנכות אלמלא האיסור לניכוי פחת במסלול זה.
כל חוב מס שמשולם אחרי 31/1/2019, מחויב בריבית והצמדה.

- **מסלול חייב** - במסלול זה משולם מס מלא על ההכנסה נטו, לאחר ניכוי הוצאות ופחת. המס משולם לפי מדרגות המס השולי להכנסות שאינן מיגיעה אישית (החל מ-31%). מעל גיל 60 מדרגות המס, כמו בהכנסה מיגיעה אישית (החל מ-10%).

(*) ביום 2 בינואר 2018 ניתן **בבית המשפט העליון פסק דין** בע"א 7204/15 **לשם** ובע"א 8236/16 **בירן**, לגבי ערעורים שהגישה רשות המיסים אשר הדיון בהם אוחד. פסק הדין, קיבל את עמדת רשות המיסים לפיה באותם מקרים שבהם הושכרו למעלה מ-20 דירות מגורים, ההכנסה בגינן תחשב להכנסה עסקית שאינה זכאית לשיעור מס של 10%.

בעקבות פסק הדין, רשות המיסים פרסמה ביום 7 בפברואר 2018 **טיוטת חוזר** המפרט את השיקולים לאורם יש לבחון את סיווג ההכנסה מהשכרת דירות למגורים כהכנסה מעסק לעומת הכנסה פאסיבית. לעמדת רשות המיסים הכנסה מהשכרה של 10 דירות מגורים ומעלה תסווג כהכנסה מעסק. כמו כן, על מנת לאפשר ודאות מסוימת, מניחה הרשות כי הכנסה מהשכרה של עד 5 דירות מגורים תיחשב כהכנסה פאסיבית. השכרה של למעלה מ-5 דירות מגורים ופחות מ-10 דירות תיבחן בהתאם למבחנים השונים שהובאו בטיוטת החוזר ועל פיהם יוכרע אופייה כהכנסה מעסק או כהכנסה פאסיבית. **עד כה טרם פורסם החוזר באופן סופי.**

אפשרות לחישוב משולב בגין הכנסות ממספר דירות

בתחילת שנת 2018 פרסמה רשות המיסים מדריך לעניין הקלות במס על הכנסת יחיד מהשכרת דירות למגורים. המשכיר יותר מדירת מגורים אחת רשאי לבחור במסלול שונה: של פטור או של 10% או של תשלום מס שולי, עבור כל אחת מהדירות שברשותו. לעניין קביעת סכום ההכנסה הפטורה והפגיעה בתקרת הפטור, יילקחו בחשבון ההכנסות מכל דירות המגורים.

למען הסר ספק: לא ניתן לדרוש פטור ומסלול מופחת של 10% לגבי אותה דירה. היעדר פטור: כאשר סכום ההכנסה החודשית משכר דירה עולה על כפל תקרת הפטור (10,060 בשנת 2018), לא יחול פטור כלל וכל סכום ההכנסה יהיה חייב במס. לצפייה במדריך [לחץ כאן](#).

מומלץ לפנות למשרדינו לצורך קבלת יעוץ וביצוע חישוב פרטני.

20. דמי שכירות בשל נכסים בחו"ל

ליחיד בעל הכנסה מחו"ל קיימים שני מסלולי מס אפשריים:

1. מסלול חייב בשיעור מס שולי, לפיו ניתן לקזז הוצאות ופחת, וכן לקבל זיכוי בגין המס ששולם בחו"ל. הכנסה במסלול זה חייבת בדמי ביטוח לאומי.
 2. מסלול מס מופחת בשיעור 15% על ההכנסה ברוטו בניכוי פחת, ללא אפשרות להתיר הוצאות וללא אפשרות קיזוז המס ששולם בחו"ל. הכנסה במסלול זה אינה חייבת בדמי ביטוח לאומי.
- כאשר יש מספר נכסים, קיימת אפשרות לחשב מס לכל נכס בנפרד, לפי המסלולים השונים בהתאם לנתונים והכדאיות של כל נכס. ניתן לבחור מסלול שונה בכל שנה.

21. העלאת מס הרכישה למשקיעים

החל מיום 16 לינואר 2018, שונו מדרגות מס הרכישה בעת רכישת דירה נוספת (שאינה דירה יחידה) כך שמס הרכישה על חלק השווי עד לסך 5,905,570 ש"ח הינו 8%. מעל הסך האמור שיעור מס רכישה הינו 10%.

22. החוק לצמצום השימוש במזומן

ביום 18 במרץ 2018 פורסם חוק צמצום השימוש במזומן, מטרת החוק היא לקבוע הגבלות על השימוש במזומן ובשיקים סחירים, במטרה לצמצם את ההון השחור ולסייע במאבק בפעילות פלילית לרבות פשיעה חמורה, העלמות מס, והלבנת הון ומימון טרור. החוק מגביל את העסקאות לגביהן ניתן להעביר תשלום במזומן לעסקאות בהן מחיר העסקה, כהגדרתו בחוק, הוא:

1. 11,000 ש"ח כאשר נותן או מקבל התשלום הינו עוסק;
2. 50,000 ש"ח, כאשר שני הצדדים לעסקה אינם עוסקים;
3. 55,000 ש"ח כאשר אחד הצדדים לעסקה הוא תייר;
4. 11,000 ש"ח לגבי קבלה או תשלום במזומן של שכר עבודה, תרומה, או הלוואה, למעט הלוואה שנותן גוף פיננסי מפקח.
5. 50,000 ש"ח לגבי קבלה או תשלום במזומן של מתנה.
6. עורכי דין ורואי חשבון לא יקבלו סכום במזומן, מעבר לסכומים הנקובים לעיל, כאשר הם נותנים שירות עסקי ללקוח, כהגדרתו בסעיף 8 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.

ההגבלות שנקבעו לשימוש במזומן לא יחולו על עסקאות של תשלום במזומן בין קרובי משפחה כהגדרתם בחוק שאינם תשלום שכר עבודה. בנוסף, כהוראת שעה לתקופה של שנתיים מיום פרסום החוק ברשומות, נקבע כי גם גמ"חים יהיו רשאים לתת הלוואות במזומן, בדומה לגופים פיננסיים מפקחים.

החוק קובע גם הגבלות על השימוש בשיקים והיסבם, הכוללות בין היתר:

1. איסור על הסבת שיק או על קבלת שיק מוסב בלי שפרטי המסב נקובים על השיק ("שיק פתוח" או שיק "מוסב על החלק") כאשר מוסר השיק או מקבל השיק הוא עוסק;
 2. איסור כאמור בשיק העולה על 5,000 כאשר מוסר ומקבל השיק אינם עוסק;
- החוק קובע חובה על עוסקים לתעד את אמצעי התשלום שבאמצעותו שילם תשלום או קיבל תקבול וכן מטיל חובה על כל מי שרוכש זכויות במקרקעין לכלול בהצהרה המוגשת לפי סעיף 73 לחוק מיסוי מקרקעין פרטים לעניין אמצעי התשלום שבו ניתנה התמורה.

העונש על ההפרה על אדם פרטי או עוסק המפר הוראות חוק זה :

1. ענישה פלילית של מעשה מרמה שבוצע בניסיון להתחמק מאיסורים הקבועים בחוק, שבצידה 3 שנות מאסר.

2. קנס בגובה 15% - 30% מהסכום ששולם במזומן בניגוד לחוק.

תחולת החוק החל מ-1 בינואר 2019.

לצפייה בחוזר מס הכנסה שפורסם ב-3 בנובמבר 2018 המסביר את הוראות החוק [לחץ כאן](#).

פרק 2 - פירוט הפעולות הנערכות בסוף השנה

1. ספירת מלאי

ביום 31 בדצמבר 2018 תסתיים שנת הכספים 2018. עליכם לערוך ספירת מלאי סביב יום זה. ניתן לערוך את המפקד בתאריך הסמוך ככל האפשר לתאריך המאזן ולבצע התאמות, על ידי עריכת רישום מדויק של כל הטובין הנכנס והיוצא בין תאריך הספירה ליום 31 בדצמבר 2018. בפרוטוקול ספירת מלאי מומלץ לנהל תיאור הטובין שבבעלותכם או ברשותכם, תאריך, שמות הסופרים ותפקידם.

טובין שאינו תקין יספר וירשם בנפרד - מומלץ לצלם את הטובין ולשמור לצורך הוכחת המלאי הפגום והמת.

לחברות בע"מ - נציג משרדנו יבקר בעת הספירה או לאחריה. נא להודיענו על מועד הספירה לצורך תאום מראש.

את הספירה מומלץ לבצע לפי הדוח המצורף כדוגמא (ראה נספח 2), הניתן להורדה מאתר משרדנו, להלן הקישור: [גיליון ספירת מלאי](#).

רשימות המלאי הם חלק בלתי נפרד ממערכת הנהלת החשבונות ויש לשמורם במשך 7 שנים מתום שנת המס, או שש שנים מיום הגשת דוח המס לפי המאוחר שבהם. פקידי השומה נוהגים לדרוש את רשימות ספירות המלאי, זמן קצר לאחר מועד המאזן. במקרים אלה, עליכם להמציא לפקידי השומה את הספירות שנערכו מבלי להמתין לחישוב ערכי המלאי.

2. רשימת כלי רכב

בהתאם להוראות תקנות מס הכנסה, נדרש להכין בסוף שנה רשימת כלי רכב אשר תפרט את מספר הרישוי, ואת מד המרחק ליום 31 בדצמבר 2018 ויחוסו לעובד, אם בכלל. הפירוט יכלול גם כלי רכב אשר ברשות העסק וגם כלי רכב בליסינג או שאינם רשומים על שם התאגיד במשרד הרישום, אולם הם בשימוש העסק.

נדגיש, כי תאום הוצאות הרכב לא מבוצע בהתאם למספר הק"מ שנסע הרכב, אך דרישת הרשויות לתיעוד האמור לעיל, קיימת.

מצורף לנוחיותכם טופס למילוי האמור לעיל (ראה נספח 3), הניתן להורדה מאתר משרדנו, להלן הקישור: [רשימת כלי רכב](#).

3. ספירת קופה

מומלץ להפקיד בבנק ביום האחרון של השנה את יתרות המזומנים הנמצאים בקופת העסק. יש להכין רשימה של ההמחאות הדחיות והשטרות שימצאו בקופת העסק ליום האחרון של שנת המס. מומלץ להפריד רשימות של המחאות שניתנו או נמסרו ושל שקים שחזרו ולא כובדו על ידי הבנק.

4. אישור יתרות ליום 31 בדצמבר 2018

יש לשמור אישורי יתרות של נכסים והתחייבויות ליום 31 בדצמבר 2018. יש לשמור את כל האישורים שמתקבלים מחברות הביטוח בדבר הפקדות וערכי פדיון לסוף שנת המס.

5. רישום תקבולים

מומלץ להחתים עובדים שיש להם נגיעה לכספי העסק, בתחילת עבודתם ובתחילת כל שנת מס חדשה, על התחייבות לרישום כל תקבולי העסק. התחייבות כזו עשויה למנוע הטלת אשם על בעל העסק, בשל אי רישום תקבול של עובדו. לשם כך, יש להסביר לעובד ולהדריכו לגבי אופן הרישום. מומלץ לערוך טופס עליו יחתום העובד ואשר יעגן את הנושאים המהותיים בנוגע לרישום תקבולים. ראה דוגמא לטופס בנספח מס 1.

6. הערכות להעסקת עובדים בשנת 2019

מומלץ להיערך להעסקת עובדים בשנת 2019 ולהקפיד על ציות לדיני העבודה, תשומת הלב להנחיות משרד התמי"ת לגבי אכיפת יישום דיני העבודה בהתאם לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011 ולסמכות הממונה להטלת עיצום כספי על מעביד, שהפר הוראה בהתאם לדיני העבודה.

בתחילת שנת הכספים 2019 יש למלא לכל עובד כרטיס עובד (טופס 101), הניתן להורדה מאתר משרדנו שלהלן: www.starkcpa.com

יש לנהל רישום מדויק של שעות עבודה, ימי עבודה, ימי חופשה וימי מחלה, לכל עובד בכל חודש.

7. הסכמי ניהול ופרוטוקולים

דמי ניהול המשולמים עבור שירותי ניהול שניתנים לחברה על ידי גוף אחר, כגון חברת אחזקות או חברה למתן שירותי ניהול שהוקמה על ידי בעל השליטה, נבחנים על ידי רשויות מס הכנסה בניסיון למנוע תכנוני מס שונים באמצעותם.

לכל העברה כזו חייב להיות בסיס כלכלי והאחריות להוכחת אמיתות עסקת הניהול חלה על הנישום.

נציין כי דין דומה חל על תשלומים אחרים בין חברות קשורות כגון החזרי הוצאות ותמורה עבור שירותים אחרים.

יש להקפיד על היערכות נכונה על מנת להבטיח שדמי הניהול יוכרו כהוצאה לצורך מס הכנסה ולהקטין את החשיפה לטענה אפשרית כי מדובר בעסקה מלאכותית.

מומלץ להיערך כמפורט:

- לערוך הסכם מראש ובכתב, בין הצדדים, אשר קובע את סוג השירותים הניתנים ואת סכום דמי הניהול המוסכמים.
- **נדרש כי סכום דמי הניהול יהיה סביר** ויצביע על היגיון כלכלי שעומד בבסיס העסקה.
- לערוך פרוטוקולים מסודרים לכל ההחלטות העסקיות במהלך השנה.
- להקפיד על תשלום סדיר בפועל של דמי הניהול במהלך השנה.
- להקפיד על הוצאת חשבוניות מס כולל מע"מ בעבור שירותים והשתתפויות כאמור.
- תשלום דמי ניהול לצד קשור בסכום שעולה על 2 מיליון ש"ח לשנה, שבעקבותיו פחת סכום המס שיש לשלם, מחויב בדיווח כתכנון מס לרשויות.

8. הכרה בחובות אבודים

על מנת שמס הכנסה יכיר בחובות האבודים שנוצרו במהלך השנה, יש להקדים ולטפל בגבייתם, על מנת לבסס את הטענה שהחוב אכן חוב אבוד.

פעולות ההוכחה יכולות להיות פניה להוצאה לפועל, אישור עורך דין שהחוב אבוד וכדומה. במקרים בהם החוב נמוך, יש להוכיח כי הסיכוי לגבות את החוב נמוך ביותר וכי סכום ההוצאות שתוצאנה לצורך גביית החוב יעלה על סכום החוב.

חוב אבוד יוכר רק אם הוא עסקי, בלתי אפשרי לגבייה ובתאריך המאזן הגיע מועד פירעון החוב.

- לעניין מע"מ - חוב שהוכח שהינו חוב אבוד ולא חלפו 3 שנים ממועד הוצאת החשבונית :
- יש לפנות למנהל המע"מ האזורי ולבקש אישור לצורך קיזוז המע"מ שכלול בחשבונית.
 - עם הנפקת תעודת זיכוי, יש לשלוח בדואר רשום עם אישור מסירה או להחתים את הלקוח, על גבי העתק תעודת הזיכוי.

9. שווי שימוש ברכב

ביום 9.11.09 פרסמה רשות המיסים הבהרה בהקשר לקביעת שווי שימוש ברכב צמוד החל משנת 2010 ואילך (להלן שיטת החישוב הליניארית). השיטה תחול על כלי רכב חדשים שיירשמו במשרד הרישוי לראשונה מיום 1.1.2010. שווי השימוש ברכב מחושב בשנת 2018 באופן הבא :

מחיר מחירון מתואם מוכפל בשיעור של 2.48%, רכבים שנרכשו לפני 1.1.2010 שווי השימוש יקבע לפי השיטה הקודמת.

חישוב זקיפת שווי השימוש ברכב נקבע בתקנות (שווי בשימוש ברכב) כפי שמתואר לעיל. על פי הודעת רשות המיסים, לא יתקבלו חישובים המבוססים על יומני רכב (בין אם ידניים ובין אם ממוחשבים), ולא ניתן לקבל הפחתת מיסים על סמך חישובים אלו.

1. תכנוני מס החייבים בדיווח

תכנון מס איננו עבירה. במציאות הכלכלית שלנו תופסת שאלת המיסוי חלק נכבד מכל פעילות עסקית, ולכן טוב יעשה כל נישום אם יתכנן ויבדוק את חבות המס שלו על כל צדדיה. תכנון חבות מס פירושו בחירה מתוך כמה חלופות עסקיות ומשפטיות. כל נישום רשאי וזכאי לבחור לעצמו את החלופה שעל פיה תהיה חבות המס שלו הנמוכה ביותר.

רשות המיסים פרסמה ב-26/12/16 את רשימת העמדות החייבות בדיווח הנושא מס הכנסה ומיסוי מקרקעין, בנושא מע"מ ובנושא מכס ודואגת לפרסם עמדות חדשות החייבות בדיווח לאורך השנה.

אי דיווח על תכנון מס כאמור יחשב כעבירה פלילית לפי סעיף 216 (8) לפקודת מס הכנסה. מומלץ לפנות לייעוץ פרטני עם משרדנו במידת הצורך.

בתקנות שפורסמו יש פירוט על מי חל הדיווח. בגין אי הגשת דוח - יוטלו קנסות כבדים.

2. דיווח על נקיטת עמדה הנוגדת את עמדת רשות המיסים

על פי סעיף 131 ה לפקודה, נדרש דיווח בגין "עמדה חייבת בדיווח". עמדה העומדת בניגוד לעמדה שפרסמה רשות המיסים עד תום שנת המס שלגביה מוגש הדוח וגם שיתרון המס הנובע ממנה עולה על 5 מיליון ש"ח באותה שנת מס או 10 מיליון ש"ח ב-4 שנות מס לכל היותר. יש לפרט זאת במועד הגשת הדוח באמצעות טופס 1346.

3. דיווח בגין קבלת חוות דעת מסויימת

על פי סעיף 131ד לפקודה נקבעה חובת דיווח בשל שימוש בחוות דעת כאשר שכר הטרחה של היועץ תלוי בחסכון המס של מקבל חוות הדעת ואם עלו על סך של 100 אלף ש"ח. הוראות אלה יחולו לגבי חוות דעת שנתנה החל מ-1/1/16, הדיווח יערך באמצעות טופס 1345 אשר יצורף במועד הגשת הדוח.

4. החזקות והכנסות בגין נכסים בחו"ל

אנו מפנים את תשומת ליבכם כי יש לדווח על החזקות נכסים בחו"ל (לרבות נדל"ן ומניות של חברות בחו"ל). יש לדווח על כל סוגי הנכסים וההכנסות בגינם בשנת 2018. נבקשכם להמציא אישורים רלוונטיים ולהעבירם למשרדנו.

5. נאמנויות

במידה ותושב ישראל הינו נהנה או נהנה עתידי בנאמנות זרה, הרי שהנאמנות חייבת בדיווח ובהגשת דוחות בישראל. על כן, במידה והנכם נהנים בנאמנות כאמור, אנא פנו למשרדנו ליעוץ בעניין.

6. טופס הצהרת תושבות (מספר 1348)

בחודש ינואר 2018 פרסמה הרשות טופס "הצהרת תושבות" המהווה נספח לדוח המס, במסגרתו על הנישום לפרט את מספר ימי שהייתו בשנת המס ובשנתיים שקדמו לה, את מדינת התושבות בצירוף אישור תושבות ולהשיב על שאלון בנוגע למרכז החיים.

7. שמירת מערכת החשבונות

יש לשמור את מערכת החשבונות 7 שנים מתום שנת המס שאליה היא מתייחסת או 6 שנים מיום הגשת הדוח על ההכנסה לאותה שנה, לפי המאוחר. כלומר, לאחר 31 בדצמבר 2018 ניתן יהיה להשמיד את ספרי החשבונות עד וכולל שנת 2011 וזאת בתנאי שהדוח לשנת 2011 הוגש במהלך שנת 2012.

לעניין חוזים הקשורים במקרקעין, מסמכים הקשורים בשיפוצים והסכמים לטווח ארוך, מומלץ לשומרם עד למועד הדיווח למס שבח.

לפני השמדת חומר כלשהו יש לבדוק האם לא כדאי לשומרו לתקופה ארוכה יותר, לדוגמא רצוי לשמור דוחות שנתיים על עובדים לתקופה בלתי מוגבלת משום שהם עלולים להתבקש למימוש זכויות בביטוח לאומי וכדומה.

8. סופיות השומה במס הכנסה

דוחות המס שיש להגיש לשנת המס 2013 ואילך. הוארכה התקופה בה רשאי פקיד השומה לבדוק דוח של נישום, משלוש שנים מתום שנת המס בה הוגש הדוח לארבע שנים מתום שנת המס בה הוגש הדוח, ללא צורך באישור המנהל וכן הוארכה בשנה התקופה בה רשאי פקיד השומה לדון בהשגה.

לדוגמא:

- דוחות לשנת המס 2013 שהוגשו בשנת 2014, יהפכו לסופיות ביום 31 בדצמבר 2018.
- דוחות לשנת המס 2013 שהוגשו בשנת 2015, יהפכו לסופיות ביום 31 בדצמבר 2019.

9. ניכוי מס במקור מנכסים ושירותים

חובת ניכוי המס במקור מתשלומים בעד שירותים או נכסים, חלה בהתאם ל"צו מס הכנסה (קביעת תשלומים בעד שירותים או נכסים כהכנסה), התשל"ז – 1977", שהוצא על פי סעיף 164 לפקודת מס הכנסה.

הכוונה היא לניכוי במקור מכל מי שאין לגביו חובת ניכוי במקור מכוח צו ייחודי, כגון: שירותי משרד, שכר דירה, שכר עבודה וכדומה.

יצוין, כי **חובה** לבדוק את שיעור הניכוי במקור העדכני של מקבלי תשלומים באתר מס הכנסה באינטרנט. בדיקה זו מומלצת בכל פעם שמתחילים לעבוד עם ספק או נותן שירותים חדש. חובת הניכוי מוטלת על: מי שמחזור עסקיו עולה על סכומים שנקבעו, גופים מסוימים ללא קשר למחזור העסקים או כל מי שחייב בניהול ספרי חשבונות לפי שיטת החשבונאות הכפולה.

תשלום חד פעמי לספק או נותן שירותים שאינו קבוע ואין לו חשבון כרטיס חו"ז אצל המשלם, עד לסכום של 4,920 ש"ח פטור מניכוי במקור.

יש להמציא אישור שנתי לכל ספק ובנוסף להכין ריכוז שנתי (טופס 856) של הסכומים ששולמו, פרטי המקבלים והמס שנוכה, להתאימם לרשום בספרים ולהעבירו למס הכנסה עד ליום 30 לאפריל 2019. ההעברה תעשה באמצעות שידור באינטרנט.

יש להכין דיווחים כנ"ל גם במקרה של ספקים ונותני שירותים שיש להם פטור מלא מניכוי מס במקור ולא נוכה מהם מס.

10. מסלול ירוק לצורך העברת כספים להשקעות בחו"ל

העברות של תשלומים לתושבי חוץ באמצעות תאגידי בנקאיים מחייבות במקרים רבים אישור ניכוי מס במקור של פקיד השומה למעט במקרים בהם נקבע כי תשלומים אלו פטורים מניכוי מס במקור, מסיבות שונות.

במטרה להקל על תושבי ישראל המשקיעים בנכסים והלוואות בחו"ל, רשות המיסים תאפשר את העברת התשלומים בפטור מניכוי מס במקור באמצעות טופס הצהרה אשר ימולא בסניף הבנק (או באופן מקוון במערכת הבנקאית) וזאת ללא צורך להגעה למשרדי רשות המיסים לצורך קבלת האישור.

המסלול הירוק מיועד לסוגי התשלומים הבאים בלבד: השקעה במניות חבר בני אדם, השקעה בנדל"ן בחו"ל, השקעה בנכסים אחרים בחו"ל (נכסים מוחשיים בלבד), מתן הלוואות לתושב חוץ, מתן הלוואות בעלים לחבר בני אדם.

הבנקים יהיו רשאים להעביר תשלומים כאמור, על סמך טופס ההצהרה ובהתקיים כל התנאים המצטברים הבאים:

1. העברת התשלום הינה לתושב מדינה אשר לישראל אמנת מס עימה, ולחשבון בנק במדינת אמנה.
2. התשלום הינו עבור אחד מסוגי התשלומים האמורים לעיל בלבד.
3. טופס ההצהרה (2513/2) ממולא ושמור אצל התאגיד הבנקאי, ויימסר לרשות המיסים על פי דרישתה .

להורדת טופס הצהרה בדבר תשלום לתושב חוץ הפטור מניכוי ממס במקור ([2513/2](#))
להורדת טופס הצהרה בדבר תשלום לתושב חוץ ובקשה להקטנת ניכוי מס במקור ([2513/1](#))

11. קופה רושמת

לעסקים המפעילים קופה רושמת - יש להקפיד ולשמור את סרט הקופה הרושמת הפנימי ולהחליפו בעת הצורך.
יש לבדוק שכל פרטי העסק מופיעים על הקבלה המופקת מהקופה.

פרק 4 - מס הכנסה – יחיד

1. שיעורי המס על יחיד בשנת המס 2018

שיעור מס בשנת 2018	הכנסה חודשית מיגיעה אישית (מעל גיל 60 – מכל מקור הכנסה)
10%	על כל ש"ח עד 6,240 ש"ח הראשונים
14%	על כל ש"ח בין 6,241 - 8,950
20%	על כל ש"ח בין 8,951 - 14,360
31%	על כל ש"ח בין 14,361 - 19,960
35%	על כל ש"ח בין 19,961 - 41,530
47%	על כל ש"ח מעל 41,531 (*)

שיעור מס בשנת 2018	הכנסה חודשית שלא מיגיעה אישית (מעל גיל 60 – על פי הטבלה לעיל)
31%	על כל ש"ח עד 19,960 ש"ח
35%	על כל ש"ח בין 19,961 - 41,530
47%	על כל ש"ח מעל 41,530 (*)

(*) מעל הכנסה שנתית כוללת של יחיד מכל מקורות ההכנסה בסך 641,880 ש"ח, יוטל מס נוסף בשיעור 3%.

נקודת זיכוי חודשית = 216 ש"ח החל מה-1 בינואר 2018.

2. הימורים, הגרלות ופרסים

שיעור המס על הכנסות מהימורים, הגרלות ופרסים עומד על 35% החל משנת 2018.

תקרת הפטור להכנסה עומדת על 49,560 ש"ח להגרלה/ פרס בשנת 2018.

3. פטור מדיווח מקוון בהגשת דוח שנתי למס הכנסה

במסגרת תיקון 161 לפקודת מס הכנסה, נקבעה חובת הגשת דוח מקוון (באמצעות מערכת מחשב של רשות המיסים - שע"מ או באמצעות האינטרנט), על ידי יחיד החייב בהגשת דוח שנתי למס הכנסה, שהייתה לו במהלך אותה שנה הכנסה מעסק, ממשכורת או ממשלח יד. בשלב זה יחידים מהסוגים הבאים לא נדרשים להגיש את הדוח באופן מקוון:

- ישראלים בעלי הכנסה מעבודה בחו"ל המתחייבים במס לפי הוראות סעיף 67א לפקודה (תושב ישראלי השוהה בחו"ל ומדווח על הכנסתו בהתאם לתקנות שנקבעו לשם כך).
 - תושבי חוץ.
 - לבעלי הכנסות נמוכות – במקרים מסוימים.
 - יחיד שהוא ובת זוגו הגיעו לגיל פרישה
- הפטור לא חל על יחיד בעל שליטה או מי שהגיש תביעה לקבלת מס הכנסה שלילי.

1. הלוואה לעובדים או לבעלי שליטה - ריבית לפי סעיף 3 (ט') לפקודת מס הכנסה

אדם אשר קיבל הלוואה בריבית מוטבת, ללא ריבית או בריבית הנמוכה מהשיעור שנקבע בתקנות מס הכנסה (קביעת שיעור הריבית), התשמ"ה - 1985, יראו את ההפרש בין הריבית המוטבת, לבין הריבית בתקנות כהכנסה בידי. הסעיף חל על הלוואות שקיבל בעל שליטה מחברה בשליטתו, וכן על הלוואות שניתנו לעובדים בקשר ליחסי עובד מעביד והלוואה שקיבל אדם ממי שהוא מספק לו שירותים.

- שיעור ריבית לעניין סעיף 3 (ט') בשנת 2018 - 3.48% ללא הצמדה.
- לגבי הלוואות לעובדים - יחסי עובד ומעסיק:

שיעור ריבית והצמדה	תוקף	סכום הלוואה
מדד המחירים לצרכן בלבד	בשנת 2018	עד 7,680 ש"ח
ריבית 3.48% ללא הצמדה	בשנת 2018	מעל 7,680 ש"ח

שיעורי הריבית מעודכנים אחת לשנה.

בתיקון סעיף 3 לפקודה, נוסף סעיף (1ט) – במסגרת חוק התייעלות כלכלית 2017-2018 המכונה "חוק ההסדרים" פורסם החוק למיסוי בעל מניות מהותי בחברה (החזקה של 10% ומעלה) בה משכו כספים של מעל ל-100 אלף ש"ח הוא או קרובו, או במקרה של העמדת נכס של חברה לשימוש או לשימוש קרובו (כגון דירה בבעלות החברה לשימוש פרטי), לרבות הלוואה או מזומנים או שווה מזומנים שהחברה העמידה כבטוחה להלוואה שבעל המניות נטל.

את המשיכות יראו כהכנסתו של בעל המניות מעסק, משלוח יד מעבודה, דיבידנד או הכנסה אחרת בהתאם לנסיבות המקרה, בתום שנת המס שלאחר השנה שבה נמשכו הכספים או בתום שנת המס שבה הועמד נכס לשימוש כאמור.

1. כספים שהושבו בתוך 90 ימים ממועד המשיכה, יראו אותם כאילו לא נמשכו, עד גובה הסכום שהושב.
2. כספים שהושבו כאמור בפסקה 1 ונמשכו מחדש בתוך שנתיים ממועד ההשבה, יראו אותם כאילו לא הושבו, עד גובה סכום שנמשך מחדש.
3. נכס השייך למלאי עסקי של החברה, אשר הועמד לשימוש של בעל מניות מהותי לתקופה שאינה עולה על 30 ימים, יראו אותו כאילו לא הועמד לשימוש.

משרדנו פנה לכל הלקוחות אשר לגביהם ידוע לנו כי יש להם יתרת בעלים העולה על 100,000 ש"ח . במידה ויש לכם יתרה כאמור, ומשרדנו לא יצר אתכם קשר עם הנחיות בנושא – אנא צרו עמנו קשר בהקדם.

בנוסף, משרדנו פנה לכל הלקוחות אשר לגביהם ידוע לנו כי הם עושים שימוש אישי בנכס הנמצא בבעלות חברה בבעלותם. במידה והנכם עושים שימוש אישי בדירה / נכס אחר אשר מוחזק על ידי חברה בבעלותכם – אנא צרו עמנו קשר בהקדם.

החוק מתייחס לערבות / בטוחה שהעמידה החברה להתחייבות שנטל בעל המניות (כגון הלוואת back to back) כמשיכה של בעל המניות והוראות סעיף 3(ט1) חלות על ערבות זו.

במידה ומקרה זה רלוונטי אליכם, יש לפנות למשרדנו ליעוץ פרטני.

2. הלוואה בין צדדים קשורים - עדכון סעיף 3 (י') לפקודת מס הכנסה

נישומים שנתנו הלוואה בריבית נמוכה מהריבית שנקבעה בתקנות יחויבו במס. הריבית שנקבעה בתקנות מס הכנסה לשנת 2018 הינה בשיעור שנתי של 2.61% (בשנת 2017 – 2.56%).

3. מתן סמכות לראות ברווחים של חברת מעטים שלא חולקו כאילו חולקו – תיקון סעי' 77

לפקודה

התיקון עוסק בסמכות להורות על חלוקה של רווחים שנצברו בחברה, במקרה בו חברת מעטים לא חילקה דיבידנד בשיעור של 50% לפחות מתוך רווחיה לשנת מס פלונית, לבעלי מניותיה, עד תום חמש שנים לאחר שנת המס הפלונית, ובתנאי שרווחיה הנצברים עולים על 5 מיליון ש"ח.

מנהל רשות המיסים רשאי לאחר התייעצות עם וועדה ציבורים שתוקם, להורות על חלוקה של עד 50% מרווחיה לשנת המס של חברת מעטים ושמקורם אינו מרווחים שנצברו בחמש השנים שקדמו לחלוקה. כדי לאפשר פיתוח עסקים וצמיחתם, נקבע, כי לא ניתן יהיה להורות על חלוקה של רווחים אם הסכום המצטבר שלהם נמוך מ-5 מיליון ש"ח ובלבד שיתרת הרווחים הנצברים שתיוותר בחברה לאחר החלוקה לפי הוראות המנהל לא תפחת מ-3 מיליון ש"ח.

משרדנו פנה לכל הלקוחות אשר יתרת עודפים צבורה. במידה והסעיף רלוונטי עבורכם, ומשרדנו לא יצר אתכם קשר עם הנחיות בנושא – אנא צרו עמנו קשר בהקדם.

4. יחוס הכנסות לבעל מניות מהותי בחברת מעטים (חברות ארנק) – סעי' 62א לפקודה

חוק התייעלות כלכלית 2017-2018 המכונה "חוק ההסדרים" מתמודד עם תופעה מתרחבת של עובדים שכירים בחברות, בעיקר ברמות השכר הגבוהות, אשר מפסיקים את עבודתם כשכירים, אך ממשיכים לתת לחברות את אותם שירותים באמצעות חברה שבשליטתם (חברת ארנק). **חברות אלו שקופות לצרכי מס**. בעליה של חברת ארנק ישלם מס הכנסה וביטוח לאומי על כל הכנסותיו, כולל הכנסות החברה.

חברת ארנק הוגדרה ככזו שלפחות 70% מהכנסותיה הגיעו מאותו מקור, באופן ישיר או דרך חברות בנות, למשך יותר מ-30 חודשים.

במידה והנכם בעלי מניות בחברת מעטים, אשר באמצעותה הנכם משמשים כנושא משרה בחברה אחרת, או משתמשים בה למתן שירותי ניהול, או במידה והכנסות החברה שלכם נובעות בגין פעולות שהן מסוג הפעולות שעושה עובד בעבור מעסיקו, אנא פנו למשרדנו בהקדם לבחינת השלכות העניין.

5. חברת החזקות

במקרה של קבלת דיבידנד בידי חברת החזקות (חברה המחזיקה במניות של חברה אחרת), קיימת חשיפה לייחוס הוצאות (בעיקר הוצאות מימון) להכנסות מדיבידנד לפי סעיף 18(ג) לפקודה (ע"א 1525/17 ארקין תקשורת, ע"א 3892/13 בראון-פישמן וכן ע"מ 11-07-37568 פישמן רשתות).

על כן, יש משמעות רבה לעיתוי חלוקת דיבידנד אצל חברות כאמור. בטרם חלוקת דיבידנד בחברת החזקות, ועל מנת למנוע תקלות מס בנושא זה, נבקשכם לפנות למשרדנו לשם קבלת ייעוץ בעניין.

6. הוראת שעה לחלוקת דיבידנד בשיעור מס סופי של 25% עד ליום 30.9.17

וועדת הכספים של הכנסת אישרה על מנת לתמרץ חלוקה חד פעמית של רווחים, לחלק דיבידנד בשיעור מס מוטב של 25% (כולל מס יסף) במקום 30% (במקרים מסויימים במקום 33%). על חלוקה זו חלו ההוראות הבאות:

- על הדיבידנד להיות מחולק מרווחים שנצברו עד ליום 31 בדצמבר 2016.
- בכל אחת משנות המס 2017 עד 2019 הסכום הכולל של הכנסת עבודה, דמי ניהול ותשלומים אחרים ששולמו למקבל ע"י החברה מחלקת הדיבידנד בהפחתת הדיבידנד המוטב, לא יפחת מממוצע סכום התשלומים ששולמו לו ע"י החברה האמורה במישרין או בעקיפין בשנות המס 2015-2016.

תשומת לבכם לכך, שלמרות שהוראת השעה הסתיימה כבר ביום 30/9/17, לגבי מי שבחר לנצל את ההטבה במסגרתה, יש לבחון את יישומה והעמידה בתנאיה בשנים 2017-2019.

7. חברות בית

ביום 17 בינואר 2018 התפרסם תיקון מקיף לפקודת מס הכנסה בעניין סעיף 64 לפקודה המסדיר את מעמדן של חברות בית.

התיקון קובע כללים ברורים ותנאים מצטברים שחייבים להתקיים כדי להיכנס להגדרה של חברת בית. ככל שחדל להתקיים בחברת בית, בתוך שנת המס, תנאי אחד או יותר, תחדל החברה להיות חברת בית מתחילת שנת המס שבה חדל להתקיים בה התנאי האמור.

בנוסף נקבע כי חברות לא יוכלו לבחור אימתי להיות מסווגות כחברות בית אלא כי עליהן לבחור את אופן הסיווג היה והן עומדות בכללים, וזאת תוך שלושה חודשים מיום התאגדותן. תכלית החוק; לצמצם את האפשרות לעשות שימוש בסיווג 'חברת בית' לצורך ביצוע תכנון מס ובכך להקטין את היקף המיסים שבעלי המניות בחברה צריכים לשלם בגין עסקאות נדל"ן. 'חברת בית' היא חברה שחברים בה מעטים, פעמים רבות קרובי משפחה, ושעיסוקה הוא החזקת בניינים או השכרתם. המיסים המוטלים על בעלי המניות בחברה הם כמו על יחידים ולא כמו על חברות. כלומר, ההכנסה החייבת (לרבות שבח מקרקעין) והפסדי חברת הבית יחשבו באופן ישיר כשייכים לבעלי מניותיה.

תינתן חצי שנה ל'חברת בית' לצורך התארגנות מיום ההתאגדות של בעלי המניות בחברה. תחילת החוק ב-1 בינואר 2018.

8. מיסוי פעילות במטבעות וירטואליים

במהלך שנת 2018 פרסמה רשות המיסים חוזר מקצועי בנושא אופן מיסוי פעילות ב"מטבעות וירטואליים" (Bitcoin). כאשר על פי עמדת רשות המיסים מדובר בנכס ולא במטבע לכל דבר לעניין חוקי המס. החוזר מפרט את עמדת הרשות באשר למיסוי הפעילות בביטקוין והוא מביא לידי ביטוי מספר הביטים מבחינת דיני המס כדלקמן:

לצרכי מס הכנסה: מטבע וירטואלי הינו נכס, ולכן מי שפעילותו כאמור איננה מגעת לכדי עסק הרי שבגין עליית הערך בלבד, בעת מכירתו, ישולם מס רווח הון, בעוד שמי שפעילותו בתחום מגעת לכדי עסק הרי שישולם מס ככל פעילות עסקית.

לצרכי מע"מ: מטבע וירטואלי הינו בגדר נכס בלתי מוחשי, ולכן מי שפעילותו התחום הינו לצרכי השקעה בלבד, שאינה מגיעה לכדי עסק, הרי שאינו חייב במע"מ.

עוסק שתקבולותיו מתקבלים בביטקוין, ישולם מע"מ בהתאם לפעילותו העסקית, ללא קשר לאופן התקבול כד שכלל, במימושו לא ישולם שוב מע"מ.

מי שפעילותו במטבעות וירטואליים מגעת לכדי עסק, (ממסחר כאמור), הרי שסיווג כ"מוסד כספני" לצרכי חוק מע"מ, בעוד שמי שפעילותו היא כרייה של מטבעות אלו, הרי יסווג כ"עוסק" לצרכי חוק מע"מ.

1. תקרת ההכנסה לביטוח לאומי ליחיד בשנת 2018

תקרת ההכנסה לביטוח לאומי ליחיד בשנת 2018 הינה 43,370 ש"ח לחודש.

2. שיעורי ביטוח לאומי בשנת 2018:

עצמאים		
מחלק ההכנסה שמעל 60% מהשכר הממוצע ועד ההכנסה המרבית החייבת בדמי ביטוח (שיעור מלא) - ש"ח 43,370	מחלק ההכנסה שעד 60% מהשכר הממוצע (שיעור מופחת) - ש"ח 5,944	
12.83%	2.87%	דמי ביטוח לאומי
5.00%	3.10%	דמי ביטוח בריאות
17.83%	5.97%	סך הכול

שכירים						
מחלק ההכנסה שמעל 60% מהשכר הממוצע ועד ההכנסה המרבית החייבת בדמי ביטוח (שיעור מלא) - ש"ח 43,370			מחלק ההכנסה שעד 60% מהשכר הממוצע (שיעור מופחת) - ש"ח 5,944			
סה"כ	עובד	מעביד	סה"כ	עובד	מעביד	
14.50%	7.00%	7.50%	3.85%	0.40%	3.45%	דמי ביטוח לאומי
5.00%	5.00%	--	3.10%	3.10%	--	דמי ביטוח בריאות
19.50%	12.00%	7.50%	6.95%	3.50%	3.45%	סך הכול

3. קצבאות ילדים:

להלן סכומי ההקצבה המשולמים על ידי הביטוח הלאומי בעד הילדים:

שנולדו מ-1 ביוני 2003	שנולדו עד 31 במאי 2003	מיקום הילד במשפחה
סכום הקצבה המשולם בעד הילד	סכום הקצבה המשולם בעד הילד	
150 ש"ח	150 ש"ח	ראשון
189 ש"ח	189 ש"ח	שני
189 ש"ח	189 ש"ח	שלישי
189 ש"ח	336 ש"ח	רביעי
150 ש"ח	354 ש"ח	חמישי ואילך

לחישוב סכום קצבת הילדים באמצעות סימולטור באתר הביטוח הלאומי [לחץ כאן](#).

4. מעסיקי עובדים במשק בית

מעסיקי עובדים במשק בית נדרשים לדווח פרטים מלאים על העובדים פעם ברבעון, בעד הרבעון שקדם. באתר הביטוח הלאומי ניתן לדווח מידי חודש. סוגי העבודות המוכרות כמשק בית כוללות עבודות ניקיון לבית וחצר, שמרטפות או סיעוד בבית הלקוח, עבודות ניקיון וחצרנות בבניינים ובבתים משותפים, נהגים פרטיים, שומרים וכד'. יש לדווח גם על עובדים תושבי חוץ ולרשום את מספר הדרכון במקום מספר תעודת זהות. יש לחשב את דמי הביטוח בשיעור המתאים בעד עובדים תושבי חוץ.

החל מחודש ינואר 2014, מטופלים סיעודיים שמעסיקים מטפל דרך חברות כוח אדם פטורים מתשלום דמי ביטוח בעד המטפל שהוא עובד זר (בתנאים שקבע המוסד לביטוח לאומי, בין היתר שהתשלום לעובד הזר לא נעשה במזומן ושאינו עולה על סך של 3,000 ש"ח לחודש). מומלץ לוודא שלעובד האמור יש אשרת עבודה תקפה לעבוד באותו משק הבית (העסקה ללא אישור – הינה עבירה פלילית).

5. תגמולי מילואים

לפי חוק הביטוח הלאומי וחוק המילואים, בדרך כלל המוסד לביטוח לאומי משלם את תגמולי המילואים לעובדים עצמאיים על פי מידע המתקבל מצה"ל, מבלי שהגישו תביעה. התשלום מועבר ישירות לחשבון הבנק של העובדים העצמאיים, ששילמו באופן שוטף את מקדמות דמי הביטוח. במידה והתשלום לא הועבר באופן אוטומטי בתום 3 שבועות מיום סיום שירות המילואים מומלץ לפנות אל סניף המוסד לביטוח לאומי ולהגיש תביעה אישית. מומלץ לוודא שחשבון הבנק של העובד מעודכן, כדי שהקליטה האוטומטית של תגמולי המילואים תתבצע כראוי.

6. דמי לידה

יש חשיבות רבה לעדכון מעמד מבוטחת בהיריון כ"עובדת עצמאית" אם היא עונה על הגדרת "עובדת עצמאית" ואינה רשומה כנדרש. הרישום והתשלום חייבים להתבצע לפני הלידה. הדבר נכון גם להורים מאמצים וגם לבן זוג שתובע דמי לידה. עובדת עצמאית הרשומה והמשלמת כחוק במוסד לביטוח לאומי, מקבלת את דמי הלידה מהיום שבו הפסיקה לעבוד בהיותה בהיריון בדרך כלל אוטומטית, ללא צורך בהגשת תביעה. אולם, מבוטחת שלא קיבלה הודעה על זכאותה לדמי הלידה בתוך כחודש ממועד הלידה, תגיש תביעה לדמי לידה באופן עצמאי.

עובדת עצמאית שהיא גם עובדת שכירה (כולל לפי צו סיווג מבוטחים) תקבל באופן אוטומטי דמי לידה חלקיים, בהתחשב בהכנסותיה כעצמאית בלבד. על הכנסותיה כשכירה עליה להגיש תביעה באופן נפרד.

עובדת עצמאית שחלה ירידה בהכנסתה השנתית בשל ההיריון, קיימת האפשרות לחשב את דמי הלידה המגיעים לה על פי הכנסתה בשנת המס הקודמת (אם אכן יש כזאת), הכל בכפוף לאישורים רפואיים מקוריים של רופא נשים.

7. חופשת אבהות

ביום 5 ביולי 2016 נכנס לתוקפו תיקון מספר 54 לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, בעניין היעדרות עובד מעבודתו עקב לידה של בת הזוג – חופשת אבהות.

התיקון מקנה לעובד שבת זוגו ילדה, זכות להיעדר מהעבודה לפרק זמן של עד חמישה ימים לאחר יום הלידה, מבלי לקבל את אישור המעסיק לכך. עד היום לא חלה חובה על מעסיק לאפשר לעובד לצאת לחופשה לאחר יום הלידה.

שלושת ימי היעדרות הראשונים שלאחר יום הלידה, יוענקו לעובד על חשבון ימי החופשה השנתית הצבורים שלו. ככל שלעובד לא צבורים ימי חופשה, תינתן לו האפשרות לצאת לחופשה ללא תשלום בגין ימים אלו.

הימים הרביעי והחמישי שלאחר יום הלידה, יבואו על חשבון מכסת שבעת ימי המחלה להם זכאי העובד מכוח חוק דמי המחלה. התשלום בעבורם יהא 50% מדמי המחלה (כימים השני והשלישי למחלתו לפי סעיף 2 לחוק דמי מחלה).

בגין יום הלידה לא יהא זכאי העובד לדמי מחלה (נחשב כיום הראשון של המחלה על פי החוק). בנוסף, היעדרות ביום הלידה מחייבת את העובד להמציא למעסיקו הצהרה בדבר סיבת היעדרות בצירוף אישור מרופא על מועד הלידה.

חשוב לציין - על המעסיק חל איסור למנוע מהעובד להיעדר למטרת חופשת האבהות, ואין לראות בחופשה זו כתחליף לזכותו של בן הזוג העובד, לחלוק את חופשת הלידה עם בת זוגו כקבוע בחוק עבודת נשים.

8. חישוב דמי מחלה בעת היעדרות לסירוגין של העובד ובן זוגו בעת מחלת ילד

ביום 16.8.2016 פורסם חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת ילד) (תיקון מס' 15), התשע"ו–2016. התיקון קובע כי הזכות לדמי מחלה עקב היעדרות בשל מחלת ילד תוענק לשני ההורים, גם אם ניצלו את זכותם לסירוגין, כך שלצורך חישוב דמי המחלה תימנה ההיעדרות של העובד החל מהיום הראשון שבו נעדר העובד או בן זוגו בשל מחלת ילדם. על העובד למסור במקום עבודתו הצהרה בהתאם לחוק, ובה הוא יודיע על ימי ההיעדרות של בן זוגו מעבודתו ויצרף אליה את ההצהרה שהגיש בן זוגו במקום עבודתו.

9. הכנסות המופקות בחו"ל

הכנסות תושב ישראל המופקות בחו"ל נבחנות לעניין חיובן בדמי ביטוח על פי חוק הביטוח הלאומי ותקנותיו. מבוטח חייב לדווח למוסד לביטוח לאומי על עיסוקו כדי שיחויב בשלב ראשון כמקדמות ולאחר שתתקבל שומת המס, המוסד לביטוח לאומי יערוך הפרשים. החל משנת 2014 המוסד לביטוח לאומי נערך לבדוק את חבות דמי הביטוח בגין הכנסות מחו"ל באופן אוטומטי משנת 2008 ואילך על פי השומות שהתקבלו ממס הכנסה. בשנת 2017 פירסם המוסד לביטוח לאומי הנחיה שקבעה כי: "דין הכנסות מחברת LLC כדינן של הכנסות שמקורן בדיבידנד של חברה רגילה ולפיכך; הוראות סעיף 373א אינן חלות על הכנסות אלו ואין לשלם עליהם ביטוח לאומי בנפרד".

פרק 7 - הוצאות לשנת 2018**1. מתנות ללקוחות/ספקים/עובדים**

תקנות מס הכנסה מאפשרות להכיר במתנות שניתנו במסגרת העיסוק ולצורך יצור הכנסה, בסך של עד 210 ש"ח לאדם אחד לשנה.
 אם ניתנה בחו"ל – עד ל-15 דולר של ארה"ב לאדם בשנה.
 יש להקפיד ולערוך רשימת מקבלי מתנות ולפרט את שם המקבל, את הקשר בין מקבל המתנה לבין העסק, ונסיבות נתינת המתנה. יש לצרף קבלות לאימות ההוצאה.
 מתנות לעובד, יחשבו כהוצאת שכר וינוכה מהן מס במקור. יחד עם זאת, מתנה לעובד מסוים לרגל אירוע אישי (להבדיל מחגים), תותר בניכוי עד סך של 210 ש"ח ואילו הסכום העודף ייחשב כהוצאה עודפת.

2. נסיעות לחו"ל

א. נסיעה לחו"ל מוכרת כהוצאה לצרכי מס הכנסה רק בתנאי שהינה הוצאה הכרחית לצורך יצור ההכנסה. יש להמציא מסמכים המעידים על מטרת הנסיעה ופירוט ההוצאות, כגון: הזמנות לתערוכות, כרטיסי השתתפות בכנסים, תיעוד מפגישות שנוהלו, מסעדות, הוצאות נסיעות, שכירת רכב וכדומה, שישכנעו את פקיד השומה שההוצאות היו עסקיות. יש לערוך דוח מפורט לכל נסיעה בנפרד. מומלץ לערוך את הדוח בסמוך למועד הנסיעה.

ב. להלן רשימת הארצות בהם יותרו בניכוי 125% מסכומי ההוצאות המותרות בניכוי לינה ושהייה: אוסטרליה, אוסטרליה, איטליה, איסלנד, אירלנד, אנגולה, בלגיה, בריטניה, גרמניה, דובאי, דנמרק, הולנד, הונג קונג, טיוואן, יוון, יפן, לוקסמבורג, נורווגיה, ספרד, עומאן, פינלנד, צרפת, קאטר, קוריאה, קמרון, קנדה, שבדיה ושוויץ.

טופס נסיעה לחו"ל (ראה נספח 4) ניתן להורדה מאתר משרדנו, להלן הקישור:

[טופס נסיעה לחו"ל](#)

3. ניכוי הוצאות רכב - שינויים בשיטת חישוב שווי שימוש ברכב

א. שיעור שווי השימוש המודל הלינארי

שווי שימוש הוא סכום שנזקף להכנסתו של עובד שקיבל רכב ממעבידו. סכום זה מהווה שווי כספי של טובת ההנאה הגלומה בשימוש הפרטי ברכב. החל משנת המס 2010 מחושב שווי השימוש ברכב צמוד, בנוגע לכלי רכב שנרשמו לראשונה מיום 1 בינואר 2010, כשיעור מתוך מחיר המכירון של הרכב בהיותו חדש. שיעורי שווי השימוש החודשי הינו 2.48% ממחיר מכירון הרכב. תקרת מחיר המכירון לעניין חישוב שווי השימוש בשנת 2018 : 501,530 ש"ח. לגבי כלי רכב שנרשמו לראשונה לפני 1 בינואר 2010, תמשיך לחול שיטת קבוצות המחיר. ראה סעיף ב' להלן. רשות המסים מפרסמת את המחיר לצרכן ואת סכומי שווי השימוש לדגם, באתר רשות המסים באינטרנט, המצורף [בקישור זה](#).

ב. שווי שימוש ברכב לפי קבוצות המחיר

לגבי כלי רכב שנרכשו עד שנת 1.1.2010, יחושב שווי השימוש בהתאם לקבוצות המחיר. להלן קבוצות המחיר המעודכנות, לשנת 2018 :

שווי שימוש חודשי לפי שיטת הקבוצות	קבוצת מחיר
2,710	1
2,930	2
3,770	3
4,530	4
6,260	5
8,120	6
10,440	7
900	אופנוע 3L

4. הוצאות טלפון**א. טלפון נייד**

אין לזקוף שווי שימוש לשכרו של עובד שקיבל טלפון נייד, ממנו ניתן להתקשר **רק למקום**

העבודה.

זקיפת השווי תהיה בגובה מחצית מההוצאה החודשית או 105 ש"ח, לפי הנמוך. במקרים בהם מנכים ממשכורתו של העובד סכום עבור השתתפות באחזקת טלפון נייד, יש לנכות את סכום ההשתתפות מסכום השווי בו יחויב העובד.

מצורף לנוחיותכם טופס פירוט טלפונים ניידים בעסק (**ראה נספח 5**), הניתן להורדה מאתר משרדנו שלהלן: **פירוט טלפונים ניידים**.

יצוין, כי לעניין **מס ערך מוסף** נקבע בתקנה 18 לתקנות מס ערך מוסף, התשל"ו-1976 ובהוראת פרשנות 1/98 של אגף המכס ומע"מ, כי מקום בו יכול העוסק לקבוע במדויק את השימוש היחסי במכשיר הסלולארי לצרכי העסק ושלא לצרכי העסק, יפעל בהתאם וינכה את מס התשומות בגין רכישת הטלפון ובגין השימוש השוטף בו בהתאם ליחס כאמור. מקום בו לא יכול העוסק לקבוע במדויק את השימוש היחסי במכשיר, ועיקר השימוש בטלפון הסלולארי הוא לצרכי עסק, רשאי העוסק לנכות שני שלישים ממס התשומות, ואילו, כאשר עיקר השימוש בטלפון הסלולארי הוא שלא לצרכי העסק, רשאי העוסק לנכות רבע ממס התשומות.

ב. טלפון בבית המגורים המשמש את העסק

יותר בניכוי הוצאות טלפון (למעט טלפון נייד), הנמצא במקום מגוריו של היחיד או במקום מגוריו של בעל שליטה בחברה, במידה ופקיד השומה יראה בבית המגורים כמשמש כמקום עיסוקו העיקרי, כמפורט להלן:

- אם סכום ההוצאה השנתי נמוך מ-23,600 ש"ח יותר לניכוי 80% מההוצאות או חלק ההוצאה העולה על 2,400 ש"ח, כנמוך.
- אם סכום ההוצאה עולה על 23,600 ש"ח יותר בניכוי חלק ההוצאה העולה על 4,700 ש"ח.
- האמור לעיל חל על שיחות בארץ. לגבי שיחות לחו"ל תותר ההוצאה, מבלי שתהיה דרישה שמקום המגורים יהווה את מקום העיסוק, לפי רישום פרטי השיחה המלאים (תאריך, שעה, יעד השיחה, משך השיחה ונושאה) ובתנאי שהוכח כי ההוצאות שימשו בייצור הכנסה.

5. הוצאות ביגוד

יותר בניכוי 80% מהוצאות רכישת ביגוד המשמש לעבודה אם התקיים אחד מאלה: ניתן לזהות את הביגוד כשייך לעסק (לדוגמה סמל פירמה המוטבע על הבגד) או שקיימת חובה חוקית ללבוש את אותו הבגד. על פי עמדת רשות המיסים, במקרה בו מעביד מממן ביגוד עבור עובדיו אשר אינם עומדים בקריטריונים הנ"ל, ייחשב הדבר כטובת הנאה ששוויה ייזקף להכנסת העובד. לגבי הוצאות לרכישת ביגוד שלא ניתן לעשות בו שימוש מעבר לשימוש בעבודה (חלוקי אחיות וכד'), כל ההוצאה תותר בניכוי.

6. כיבודים במקום העסק

יותר בניכוי 80% מהוצאות הכיבוד הקל שהוגש במקום העיסוק. כיבוד קל כולל שתיה חמה, שתיה קרה, עוגיות וכד'. לפקיד השומה הסמכות שלא להתיר את סכום ההוצאה, כולו או חלקו, במידה והוא סבור כי ההוצאה מופרזת. **בהודעת רשות המיסים מיום 3 ביולי 2018** נאמר, שעמדת רשות המיסים היא כי הסיפא של הגדרת "כיבוד קל" (וכיוצא באלה) יכולה לכלול גם פירות וירקות העונה. יצוין, כי עמדת רשות המיסים (ויש אף פסיקה עדכנית בנושא התומכת בכך), הינה כי הוצאות כיבוד הינן נוגעות לכיבוד שהוגש במקום העסק בלבד, ולא כוללות כיבוד שהוגש מחוץ למקומו הקבוע של העסק, כגון בתי קפה וכו'. להרחבה ראו סעיף 7 להלן.

7. הוצאות בגין "שירותי משרד"

לאחרונה פורסמה באמצעי התקשורת הצעה לעוסקים לסווג חלק מהתשלום בבתי קפה ובמסעדות כהוצאות בעבור "שירותי משרד". הרינו להבהיר, כי עמדת רשות המיסים היא שהוצאות בעבור "שירותי משרד" יוכרו בניכוי הן במס הכנסה והן במע"מ רק כאשר מדובר במשרד בו מנהל העוסק את עיסוקו או משלח ידו דרך קבע או כאשר מדובר במקום ששימושו העיקרי הינו משרד (כגון "חללי עבודה משותפים"). הוצאות בגין שהות בבתי קפה ומסעדות, גם אם משמשות לקיום פגישות עבודה אינן נכנסות להגדרת "שירותי משרד".

8. אירוח

הוצאות אירוח כולל הוצאות כיבודים שלא במקום העסק אינן מותרות בניכוי כלל, פרט להוצאות אירוח אורחים מחו"ל המותרות בניכוי, במידה והן סבירות ונוהל לגביהן הרישום הנדרש (שם האורח, הארץ ממנה בא, מספר ימי האירוח ונסיבותיו, הקשר לעסק וסכום ההוצאה).

9. הוצאות למתן טובת הנאה שנתן מעביד לעובדיו ואשר לא ניתן ליחסה לעובד פלוני

יש לתאם כהוצאות עודפות גם הוצאות למתן טובת הנאה שנתן מעביד לעובדיו ואשר לא ניתן ליחסה לעובד פלוני, למעט הוצאות שהוכח כי לפי טיבן אינן מיועדות להעניק טובת הנאה אישית לעובד. הוצאות שאינן ניתנות לניכוי כאמור לא ייראו כהכנסת עבודה בידי העובדים.

תשומת לבכם כי ביום 20 במאי 2014 ניתן פסק-דינו של בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב-יפו בתיק ב"ל 30052-07-12 דה נשון טרפיק בע"מ נ' המוסד לביטוח לאומי. בית הדין קבע כי אירועי גיבוש שערך ומימן המעביד - אינם מהווים "טובת הנאה" לעובד, ולפיכך אינם בגדר "הכנסת עבודה" המהווה בסיס לחישוב דמי הביטוח הלאומי שעל התובעת לשלם עבור עובדיה.

הגם שמדובר בפסק דין העוסק בביטוח לאומי, נראה שניתן להסיק ממנו גם לענייני מס הכנסה, הן לעניין הצורך בחיוב העובדים במשכורתם בשל "טובת הנאה" שקיבלו והן לבחינה האם מדובר בהוצאות עודפות של החברה בשל טובת הנאה שנתן מעביד לעובדיו ואשר לא ניתן ליחסה לעובד פלוני.

בהתייחס לפס"ד דה נשון, פרסמה רשות המסים את עמדתה לגבי זקיפת שווי הטבה בגין ימי גיבוש לעובדים. בה נקבעו תנאים מפורטים מצטברים על מנת שלא יראו בימי הגיבוש וההשתלמויות כהטבה בידי העובד.

כמו, צרכי העבודה מצדיקים עריכת אירוע גיבוש לעובדים; ימי הגיבוש נחשבים ימי עבודה ומשולם שכר מלא בגינם; הפעילות נערכת בישראל; וכו'. לצפייה בהנחיה מיום 9 באפריל 2018.

10. שיפוצים

במסגרת הוצאות אלה יכללו תיקונים ושיפוצים שנתיים המהווים שמירה שוטפת על הקיים כגון: צביעה, תיקונים קלים ותחזוקה מונעת.

שיפורים במושכר והתאמת הנכס לשימוש של השוכר

הוצאה לשיפורים במושכר או התאמות, נדרש על ידי בעל הנכס לשימוש של שוכר, תותר לניכוי בשיעור של 10% לשנה. אם השוכר עזב את הנכס לפני תום 10 שנים, יתרת הסכום שטרם הופחתה מוכרת לניכוי מידי בעת העזיבה.

פרק 8 - הפקדות סוציאליות

1. הפקדת כספים לקופת גמל

השינוי המרכזי שחל בשנים האחרונות בחוק הוא, כי כל החיסכון הפנסיוני יהיה במסלול קצבה בלבד ולא במסלול הוני. החוק לא מאפשר למשוך מקופת הגמל כספים שנצברו בה באופן חד פעמי וההחלטה על אופן משיכת הכספים תתבצע בגיל פרישה.

כספים שהופקדו עד ליום 31 בדצמבר 2007 יימשכו במתכונת הישנה וניתן למשוך אותם במשיכה חד פעמית כסכום הוני בהתאם להוראות החוק.

עמית אשר יהיו לו כספים בקופת גמל לא משלמת (קופת גמל הונית), יחויב, בגיל פרישה, להעביר את הכספים שהצטברו לקופת גמל משלמת (לקצבה), בכדי שיוכל לקבל קצבה חודשית, אשר לא תפחת מהקצבה המינימלית שנקבעה ע"ס 4,418 ש"ח (שמעודכן בחודש מרץ של כל שנה, לפי עליית המדד) לתקופה של 200 חודשים.

משיכת הכספים באופן חד פעמי, על ידי מי שלא עומד בתנאים, תחויב במס מינימאלי של 35% (עד גובה המס השולי לפי הגבוה).

הפרשה על הכנסה משכר המהווה בסיס לפנסיה

החל משנת 2008, חלה חובה על כל מעביד לדאוג לכל עובד שאין לו "הסדר פנסיוני מטיב" ולהפקיד עבורו לביטוח פנסיוני באמצעות הפקדות עובד ומעביד.

החל מיום ... ואילך	הפרשות עובד לפנסיה	הפרשות מעביד לפנסיה	הפרשות המעביד לפיצויים	סה"כ
1.1.2008	0.83%	0.83%	0.84%	2.50%
1.1.2009	1.66%	1.66%	1.68%	5.00%
1.1.2010	2.50%	2.50%	2.50%	7.50%
1.1.2011	3.33%	3.33%	3.34%	10.00%
1.1.2012	4.16%	4.16%	4.18%	12.50%
1.1.2013	5.00%	5.00%	5.00%	15.00%
1.1.2014	5.50%	5.50%	6.00%	17.50%
1.1.2015	5.50%	5.50%	6.00%	17.50%
1.7.2016	5.75%	5.75%	6.00%	18.00%
1.1.2017	6.00%	6.00%	6.00%	18.50%

סוגי עמיתים

מלבד ההבחנה בין עמית שכיר (שמעבידו מפקיד עבורו לקופת גמל), לעמית עצמאי (שמשלם באופן עצמאי לקופת גמל), ישנם 3 סוגי עמיתים נוספים:

- 1. עמית מוטב** - יחיד שהופקדו בעדו לקצבה לפחות 19,020 ש"ח בשנת 2018 (סכום השווה ל- 16% מהשכר הממוצע במשק, ללא קשר לתאריך לידתו).
- 2. עמית יחיד** - עמית שאינו עמית מוטב אך נולד לפני שנת 1961 ו/או הייתה לו בשנת המס הכנסה מעבודה בגינה הוא זכאי לקצבה על פי דין או חוזה.
- 3. יחיד** - מי שאינו עמית מוטב ואינו עמית יחיד. לעניין קופת גמל - דין יחיד ודין עמית יחיד הוא זהה.

תיקון מס' 3 לתקנות קופת הגמל ותיקון מס' 153 לפקודת מס הכנסה

להלן סכומי ההפקדות המרביות בהתאם לשינויים שנעשו בתקנות קופות הגמל:

הערות	תקרת הכנסה שנתית לצורך הטבות מס	אחוז המוכר לצורך מס	סכום הפקדה מרבי שנתי	סוג ההטבה	מפקיד שכיר
			ש"ח		
סעיף 47 (ב) (2) אם יש גם הכנסה מבוטחת אזי החישוב יהיה כנמוך מביין : 5% * (261,000 - הכנסתו המבוטחת) או 5% מהכנסה שאינה מבוטחת עד 104,400	104,400 ש"ח	5%	5,220	ניכוי	<u>שכיר</u> שאינו עמית מוטב
סעיף 45	104,400 ש"ח	7%	7,308	זיכוי	בגין הכנסה לא מבוטחת
סעיף 47 (ב) (2) הניכוי ברובד השני מורכב מניכוי בשיעור 7% בתוספת ניכוי נוסף של עד 4% שינתן על הפקדות העולות על 12% מההפרשה.	משכורת לא מבוטחת עד 104,400 ש"ח בשנה בניכוי משכורת מבוטחת	11%	11,484	ניכוי רובד I	<u>שכיר</u> שהוא עמית מוטב (הפקדת מינימום 19,020 ש"ח לשנה)
		11%	11,484	בנוסף ניכוי רובד II	
אם יש לעמית הכנסה מבוטחת	104,400 ש"ח	7%	7,308	זיכוי מהכנסה מבוטחת	
אם יש לעמית חלק הכנסה מבוטחת וחלק הכנסה שאינה מבוטחת, אזי על חלק ההכנסה הלא מבוטחת.	208,800 ש"ח בניכוי הנמוך מביין משכורת מבוטחת או 104,400 ש"ח לשנה.	5%	5,220	זיכוי מהכנסה לא מבוטחת	

תיקון מס' 3 לתקנות קופת הגמל ותיקון מס' 153 לפקודת מס הכנסה (המשך)

להלן סכומי ההפקדות המרביות בהתאם לשינויים שנעשו בתקנות קופות הגמל (המשך):

הערות	תקרת הכנסה שנתית לצורך הטבות מס	אחוז המוכר לצורך מס	סכום הפקדה מרבי שנתי	סוג ההטבה	מפקיד עצמאי
			ש"ח		
להפקדה מעל 12% ועד 16%, יינתן ניכוי שיעור נוסף של עד 4%, כך שסה"כ הניכוי יהיה עד 11%.	146,400 ש"ח	7%-11%	נמוך מסך 17,451	ניכוי	עצמאי שאינו עמית מוטב (הפקדה שנתית נמוכה מסך 19,020 ש"ח).
	146,400 ש"ח	5%	כלול בני"ל	זיכוי	
סעיף 47(ב)	208,800 ש"ח	11%	22,968	ניכוי	עצמאי שהוא עמית מוטב (הפקדת מינימום 19,020 ש"ח לשנה)
סעיף 45 א(ה)	208,800 ש"ח	5%	10,440	זיכוי	

הערות:

- עמית שאינו "עמית מוטב" אשר ביום 1 בינואר 2015 או לפני כן מלאו לו 50 שנה, זכאי לניכוי בשיעורים מוגדלים בכפוף לתקרות.
- עמית מוטב יוכל ליהנות מהפקדות ששילמו הוא או בן זוגו לקופת גמל לקצבה, לטובת העמית המוטב, וכמו כן בגין סכומים ששילם לטובת ילדו, שגילו בשנת המס 18 שנים ומטה.

2. קרן השתלמות לשנת המס 2018

תקרת הכנסה שנתית לצורך הטבות מס בש"ח	החלק שלא יוכר בניכוי מההכנסה (באחוזים)	החלק שיוכר בניכוי מההכנסה (באחוזים)	תקרת ההפקדה שיש להפקיד (באחוזים)	סכום ההפקדה המרבי בש"ח	
261,000	-	4.5%	4.5%	11,745	עצמאי (*)

שכיר בעל שליטה					
188,544	1.0%	1.5%	2.5%	4,714	חלקו של העובד
188,544	3.0%	4.5%	7.5%	14,141	חלקו של המעביד

שכיר					
188,544	--	--	2.5%	4,714	חלקו של העובד
188,544	--	7.5%	7.5%	14,141	חלקו של המעביד

הערה: מומלץ להפקיד מלוא הסכום שניתן להפקיד ובדרך זו יוכר הניכוי המרבי.

<u>בעלי הכנסה מעורבת – עצמאי ושכיר:</u>
תקרת ההכנסה השנתית לצורך הטבות מס הינה הנמוך מבין:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 261,000 ש"ח בניכוי המשכורת בגינה שילם המעביד לקרן השתלמות. או ▪ הכנסת הנישום מעסק או משלח יד.
אחוזי ההפקדה לפי האמור בטבלה בשורת העצמאים.

3. הוצאה בשל רכישת ביטוח מפני אובדן כושר עבודה

עצמאים - ההוצאה לאובדן כושר עבודה לא תעלה על פרמיה מרבית בשיעור 3.5% מהכנסה חייבת.

שכירים - הסכום המרבי אותו רשאי המעביד להפריש לעובד למרכיב התגמולים ולאובדן כושר עבודה גם יחד מבלי שהעובד יהיה חייב במס במועד הפרשה, הינו בשיעור 7.5% מתקרת פעמיים וחצי השכר הממוצע במשק, כלומר, לשנת 2018 – 24,765 ש"ח.

חשוב להבין כי תקרה זו כוללת גם הפרשה למרכיב התגמולים וגם הפרשה לביטוח מפני אובדן כושר עבודה.

תקרה זו מוכרת גם לבעלי שליטה בחברה לאור תיקון 190 לחוק מס הכנסה התשע"ב - 2012.

לאור המורכבות הרבה בתחום ההפקדות לקופת הגמל והשיקולים הרבים שיש לקחת בחשבון בעת תכנון החיסכון הפנסיוני לזמן ארוך, אנו ממליצים לבחון את השלכות השינויים ולקבל יעוץ פרטני.

4. הפקדות לקופת גמל לפי תיקון 190

במסגרת תיקון 190 הטיבה המדינה עם החוסכים המייעדים סכומים לשימוש מגיל 60 ואילך. במסגרת מסלול זה, המדינה מאפשרת לכל אחד להפקיד בקופת גמל סכומים ללא הגבלה, אשר יעמדו לרשותו באחד מהמסלולים הבאים:

א. משיכה כקצבה (פנסיה) - במידה והחוסך יחליט להפוך את הסכום שנחסך לקצבה, הקצבה תהיה פטורה לגמרי ממס, ללא תלות בגובה הכנסותיו האחרות של החוסך.

ב. משיכה הוגנית (חד פעמית), לאחר גיל 60 של החוסך - תחויב במס (על הרווחים בלבד) בשיעור מוטב של 15% על הרווח הנומינאלי.

משיכה זו תלויה בקיומה של קצבה מינימאלית העומדת לזכות החוסך.

ג. במקרה משיכה לפני גיל 60 - יחול "קנס" – מס בשיעור 35% על מלוא הסכום שנצבר בקופה (קרן ורווחים).

ד. במקרה פטירה של החוסך, חלילה –

1. במקרה והחוסך נפטר לפני גיל 75 – יורשיו זכאים לפדות את כל הסכום שנחסך לטובת החוסך (קרן ורווחים) בפטור מוחלט ממס.
2. במקרה והחוסך נפטר לאחר גיל 75 – היורשים יכולים לבחור למשוך את הסכום תוך מיסוי בשיעור 15% נומינאלי (כאמור לעיל) או להעביר את סך הכספים שנצברו לקופות גמל במסלול זהה, על שם היורשים. ההפקדה עצמה אינה מזכה בהטבת מס. במהלך שנת 2017 נחקק תיקון אשר מגביל את הסכום המותר להפקדה לפי תיקון 190 בקופות גמל מנוהלות אישית (המכונות IRA), לסך של כ- 5 מיליון ₪ לחוסך.

5. קצבה מזכה - פרישה לפי תיקון 190

במסגרת תיקון 190 נקבעו כללים בנוגע להשלכות משיכת פיצויי פיטורים בידיו של פורש לגובה הקצבה הפטורה בידיו לכל ימי חייו. גובה הקצבה תלוי, בין היתר, במשיכות פיצויים פטורים שנעשו בעקבות אירועי פרישה מעבודה במהלך הקריירה. **אם אתם צפויים לפרוש בשנים הקרובות, הנכם מוזמנים למשרדנו לבחון את השלכות האמור עליכם לפני קבלת החלטות בנושא פרישה מעבודה וקבלת פיצויים.**

6. קופת גמל להשקעה

- לכל אדם ניתנת האפשרות להפקיד עד 70,000 ש"ח בשנה לקופת גמל להשקעה. ההפקדה עצמה אינה מקנה הטבת מס, אך למסלול זה יתרונות רבים –
- א. המתנה עד לאחר גיל 60 מאפשרת למשוך את מלוא הסכום שנצבר בקופה זו בפטור מלא ממס.
 - ב. ניתן להוון את הסכום שנצבר לקצבה, שגם היא פטורה לחלוטין ממס.
 - ג. הכספים נזילים לגמרי- במידה ויש צורך למשוך את הכספים בטרם הגיע החוסך לגיל 60, הרווח הריאלי (בלבד) ימוסה בשיעור של 25% בלבד (כמו השקעה רגילה בניירות ערך).

7. יתרות צבורות בקופה מרכזית לפיצויים – חוזר מתוקן של רשות המיסים מס'

4.2017

7.1. רקע כללי: רשות ההון הובילה לשינוי חקיקה בשנת 2008 ובו נחסמו אפיקי ההפקדה בקופות ההוניות, לרבות אפשרות להפקדה נוספת לקופות המרכזיות לפיצויים. משמע החל משנת 2011 לא ניתן יותר להפקיד לקופה מרכזית לפיצויים ולכל עובד חייבת להיות קופה אישית לפיצויים על שמו. לפיכך רשות המיסים פרסמה חוזר במטרה להסדיר ולקבוע את הכללים להעברת כספים ולשימוש בכספים הצבורים בקופות המרכזיות.

7.2. שמירת זכויות עובדים: יש לבחון בכל שנה, נכון לתום שנת המס שקדמה למועד הבקשה למשיכת סכום העודף בקופה המרכזית, את זכויות העובדים בשני מישורים:

- ככל שקיימת תביעה משפטית שטרם נסתיימה בנוגע לכספי פיצויים של מי מהעובדים אשר נכללו ברשימת העובדים של המעסיק ביום 31/12/2007 ("היום הקובע") או קודם לכן, יש לייעד סכום בקופה המרכזית לפיצויים למטרה זו ("סכום במחלוקת")
- בחינת חבות הפיצויים (למעט הסכום במחלוקת) לכלל עובדי המעסיק ובעבור בעל שליטה עד לתקרה שבסעיף 32(9), אשר היו עובדיו ביום הקובע ("חבות לעובדי 2007"), ובחינת היתרות העומדות לזכות אותם עובדים בקופות אישיות על שמם של אותם עובדים בלבד ("זכויות צבורות לעובדי 2007"). עלתה החבות לעובדי 2007 על הזכויות הצבורות לעובדי 2007, יש לייעד סכום בקופה המרכזית לפיצויים למטרה זו ("סכום לעובדי 2007").

7.3. שימושים בסכומים עודפים: הייתה היתרה בקופה המרכזית גבוהה מ-110% מהסכום במחלוקת בתוספת הסכום לעובדי 2007, יראו בסכום ההפרש כעודף ("העודף בקופה המרכזית") ויחולו לגביה הוראות אלו:

- סכום העודף בקופה המרכזית, עד לגובה ההפקדות שוטפות במרכיב הפיצויים בקופת גמל של כלל עובדי המעסיק ללא תלות במועד תחילת העסקתם, יועבר מהקופה המרכזית למעסיק, וזאת כתחליף מימון ההפקדות כאמור. במצב זה מצד אחד, העברה מהקופה המרכזית למעסיק תהווה הכנסה בידי המעסיק ומצד שני, ההפקדות השוטפות במרכיב הפיצויים תותרנה בניכוי.

- במידה ולא ינוצל העודף בקופה המרכזית לטובת ההפקדות השוטפות כאמור לעיל, לא תותר הוצאה לתשלום מרכיב פיצויים עבור כלל עובדי המעסיק, וזאת עד לגובה העודף שלא נוצל כאמור.
 - הנחיות לפעולה - יש לבצע בדיקה כאמור ליום 31.12.18 ולתת הנחיה ישירה לקופה המרכזית עד ליום 31.3.19 נא העבירו למשרדינו בהתאם אישורי קופות מרכזיות לפיצויים ליום 31.12.18 לצורך הכנת אישור רו"ח לצורך טיפול כאמור.
- 7.4. הוראות המס החלות על מעסיק במשיכת כספים מקופה מרכזית לפיצויים :** במשיכת כספים, יראו את הסכום שנפדה כהכנסה חייבת. קיזוז הפסדים עסקיים כנגד הכנסה כאמור יעשה בהתקיים התנאים המצטברים הבאים :
- הסכום שנמשך אינו עולה על סכום העודף בקופה המרכזית, כאמור לעיל.
 - אין הכנסה אחרת ממנה ניתן לקזז את ההפסד.
 - המשיכה היא בהתאם לתקנות קופות גמל, חוזרי רשות ההון ותקנות הקופה.
- 7.5. לגבי בעלי קופות מרכזיות שאינם מעסיקים עובדים, יראו את היתרה בקופה כהכנסה בידי בעל הקופה בשנת המס 2018, וזאת על אף שלא נמשכו הכספים בקופה המרכזית ע"י המעסיק.**
- החל מיום ה-1 בינואר 2019, על ריבית ורווחים אחרים הנצברים במסלול ההשקעה האמור, יחולו שיעור מס המס והוראות ניכוי מס במקור, החלים על הכנסות כאמור אילו הופקו או נצמחו במישרין בידי הבעלים של הקופה המרכזית.

דגשים בתחום מוסדות הציבור שמומלץ לבדוק לקראת סוף השנה:

1. **תקציב ותוכנית עבודה** – יש לאשר בוועד המנהל במהלך חודש דצמבר את התקציב ותוכנית העבודה לשנת 2019. יש לשים לב לגופים המבקשים תמיכה, יש לכלול את התמיכה המבוקשת בתקציב.
2. **מס הכנסה** - למרות שמרבית הגופים פטורים מתשלום מס הכנסה, יש מספר מחויבויות בנוגע לדוחות שנתיים שיש להגיש לרשויות המס ומומלץ לערוך אותם לפני סוף השנה:
 - 2.1. **תשלום מס על הוצאות עודפות** - נדרש להכין דוח של ההוצאות העודפות בהם נשא המוסד במהלך השנה ולשלם את המס (90%) כחלק מדיווח הניכויים לחודש דצמבר 2018.
 - 2.2. **בדיקת תשלומי שכר** - נדרש לבדוק האם כל התשלומים נזקפו לשכר העובדים (מתנות חג, ריבית בגין הלוואות, רכב וכל הטבה אחרת אשר ניתנה לעובדים במהלך השנה).
 - 2.3. **דיווח על תשלומים לספקים (טופס 856)** - נדרש לערוך התאמה בין התשלומים ששולמו לספקים ונותני שירותים, לבין הדיווחים השוטפים בטפסי 102 במהלך השנה ולהשלים את הפרש (אם קיים) בדיווח לחודש דצמבר 2018.
 - 2.4. **לוודא שאישורי המס וניהול פנקסים של הספקים ונותני השירותים בתוקף**. יש לבקש אישורים חדשים מספקים שתוקף אישורם פג.
 - 2.5. **לוודא העברת אישור על פטור מניכוי מס הכנסה מריבית ושוק ההון לבנקים**, לפני סיום תוקפו של האישור הקודם.
3. **ספירת מלאי** - מוסד שברשותו מלאי (ספרים למכירה, מוצרי מזון למכירה וכדומה) נדרש לערוך ספירה של המלאי. יש להעביר את התיעוד של הספירה כולל ערכים למשרדנו.

4. **אישורים לעניין סעיף 46** – רשות המיסים הודיעה שתחדש באופן יזום וממוכן את האישורים למוסדות ציבור לעניין סעיף 46 לפקודת מס הכנסה ובלי שהן ידרשו לפנות ולבקש את הארכת תוקף האישור. יתר מוסדות הציבור, שהרשות לא תחדש את האישור באופן יזום הואיל ולא עמדו ברף הבדיקות, יעודכנו בכתב ויצטרכו לפנות בבקשה לחידוש האישור. כל מוסדות הציבור שאישורם אמור לפוג השנה, יכולים לראות [באתר האינטרנט](#) של הרשות אם תוקף אישורם הוארך.

רשות המיסים פרסמה באוגוסט 2015 חוזר מקצועי בנושא קווים מנחים בעניין תנאים לקבלת אישור סעיף 46, כאשר נקבעו כללים ברורים ואחידים כפי שדרש בית המשפט מרשויות המס. מומלץ לקרא את [החוזר](#) בעיון.

5. **טפסים מקוונים** - יש להדגיש את **דרישת הדיווח המקוון** (באמצעות האינטרנט) של הטפסים השנתיים הנדרשים להגשה לרשם העמותות וטפסים להגשה לשם קבלת אישור ניהול תקין. ללא מילוי הטפסים כנדרש לא יונפק אישור ניהול תקין לעמותה. לרשימת הטפסים המלאה ולמילוי הטפסים בצורה מקוונת יש להיכנס לקישור [הבא](#). פורמט מעודכן של הדוח המילולי לדוח מקוון נמצא באתר רשם החברות, הפורמט ידידותי ומאפשר מילוי קל ונוח.

6. **אישור ניהול תקין** - כל עמותה המוסרת דיווחים כנדרש ומתנהלת בהתאם לחוק ולכללי ניהול תקין של עמותות, רשאית לקבל מידי שנה אישור ניהול תקין מרשם העמותות. אישור ניהול תקין מהווה תנאי סף לקבלת כספי תמיכות מהמדינה, מרשויות מקומיות, ומגורמים נוספים.

יש לוודא שהוגשו לרשם העמותות כל המסמכים הנדרשים, לרבות הטפסים המקוונים לצורך קבלת האישור. נציין כי באתר האינטרנט של רשם העמותות ניתן לברר סטטוס ניהול תקין באמצעות שם או מספר העמותה. לצפייה בהנחיות להתנהלות עמותות לחץ [כאן](#).

7. **גידסטאר (GUIDESTAR)** - מומלץ להיכנס לאתר בשם [גידסטאר](#), המשמש כמאגר מידע מרכזי שהממשלה שותפה בו, אודות כל העמותות הרשומות בישראל. המידע באתר מבוסס על מידע שמגיע מרשם העמותות ומופיעים בו דוחות כספיים, דוחות מילוליים, מטרות, אישור ניהול תקין וכו', על כל אחת מהעמותות בישראל. כדי לאפשר לעמותות להציג את עצמן לא רק דרך הדוחות הכספיים, הפרויקט מאפשר גם לעמותות להוסיף טקסטים, תמונות, קישורים ומסמכים, על ידי הרשמה חינם. הרשמה והוספה של מידע מטעמכם לצד המידע הממשלתי יעזור לעמותה למשוך יותר תורמים ומתנדבים שמחפשים מידע על העמותה ויציג את העמותה לציבור כעמותה שמתנהלת בשקיפות וביושר.

נספח 1

התחייבות העובד – רישום תקבולים

אני _____ מס' זהות _____ מצהיר ומאשר את עשר הנקודות להלן:

1. ביום _____ ניתנו לי הסברים מפורטים ע"י בעל העסק באשר לאופן רישום קבלות ללקוחות העסק וצורת הפעלת הקופה הרושמת, לרבות, שיטות הרישום בספרי העסק והבנת את מהות ההסברים.
2. ידוע לי כי עלי לרשום בכל קבלה ו/או בקופה הרושמת כל תקבול בנפרד, מיד עם קבלתו מהלקוח, ידוע לי שהמונח "מיד" הינו רישום מידי גם במצבי לחץ.
3. הובהר לי, שהרישום בשובר הקבלה ו/או בקופה הרושמת, ייעשה לגבי כל תקבול במזומן, בשיק, בשיק לביטחון, שובר כרטיס אשראי, שטר וכו'. לרבות, פיקדון פירעון חוב עסקי ומכר על תנאי, וכן שיק שהתקבל מחוץ למקום העסק (למעט, שיק/שטר לא סחיר עם תאריך לפקודת צד ג').
4. הנני מתחייב לא לרשום את התקבולים בצורה מאולתרת של "קבלה זמנית", אלא אך ורק בשובר קבלה ו/או בקופה הרושמת בעלי מספור המודפס מראש במקור.
5. הנני מתחייב להפקיד בחשבון הבנק העסקי כל תקבול שקיבלתי, ועד ההפקדה לשמור את הכסף בקופת העסק בלבד.
6. ידוע לי שאי רישום תקבול מהווה הפרת משמעת חמורה ויהיה ניתן לפטרני אם בעל העסק יערוך ביקורת וימצא כי לא רשמתי ביודעין תקבול מסוים בהתאם לחוק.
7. ידוע לי באם לא רשמתי תקבול כלשהוא, יוטל עלי חשד של גניבת כספי העסק והנני צפוי להליכים פלילים.
8. בכל מקרה של ביקורת מצד שלטונות המס, הנני מתחייב לדווח על הביקורת מיידית לבעל העסק ולרואה החשבון או ליועץ המס של העסק, לקרוא בעיון את דוח הביקורת ולמסור גרסת אמת בלבד, לאחר בירור כל העובדות לאישורן. לא אמסור כל מידע שאינו אמת או שאינני בטוח בנכונותו מעל לכל ספק.
9. ידוע לי כי כל תקבול שלא רשמתי בהתאם לחוק – יחשב אותו סכום להכנסתי האישית והנני אחראי על דיווחה כחלק מהכנסתי האישית לצורכי מס, באותה שנת מס.
10. ידוע לי כי עלי להקפיד במיוחד על רישום כל תקבול ואף טעות או רשלנות בתום לב, עלולות שלא להיחשב לסיבה מספקת לאי הרישום.

הנני מאשר כי מהות הדברים ברורה לי לחלוטין ולראיה הנני בא על החתום:

תאריך שם העובד חתימת העובד

נספח 3

רשימת כלי רכב בעסק ליום 31 בדצמבר 2018

שם העסק: _____

כתובת: _____ טלפון: _____

מס' סידורי	סוג הרכב – משא/מסחרי / פרטי	מספר רישוי	צמוד לעובד	תאריך רכישה במהלך השנה	מד"ק"מ ליום 31.12.16 או מועד הרכישה, כמאוחר	מד"ק"מ ליום 31.12.17 או מועד המכירה, כמוקדם	הערות	צילום רישיון רכב מצורף

אנו החתומים מטה מצהירים בזאת כי כלי הרכב הרשומים לעיל הינם בבעלות העסק ומשמשים את העסק, ולפיכך יש לתבוע הוצאות החזקתם כהוצאות עסקיות.

ידוע לנו כי כלי הרכב לעיל, עלולים להיות נתונים לעיקול או לשעבוד על ידי רשויות המס, ככל נכס אחר שבבעלות העסק.

תאריך _____ שם _____ חתימה _____

נא להחזיר למשרדנו לאחר מילוי כל הפרטים

נספח 4

דוח נסיעה לחו"ל 2018

יש למלא דוח זה בגין כל נסיעה לחו"ל.

	שם הנוסע/ים:
	יעד/ים:
	מטרות הנסיעה:
תאריך חזרה:	תאריך יציאה:

סה"כ לילות בחו"ל:

סה"כ ימים בחו"ל:

	סכום בש"ח	שער חליפין	סכום ב-\$	פירוט	פרטי ההוצאות: סוג ההוצאה
				טיסות לחו"ל (עד מח' עסקים)	כרטיסי טיסה
				טיסות בחו"ל	
				ביטוח בריאות / נסיעה	
				מיסי נמל	
				אחר:	
				עד 7 לילות, עד \$278 / \$348 * ללילה	לינה - עם קבלות
				מהלילה ה- 8 עד הלילה ה- 90	
				פרוט ראה הערה 1	
				\$98 / \$78 * ליום	הוצאות שהייה אחרות - עם לינה
				\$163 / \$130 * ליום	הוצאות שהייה אחרות - ללא לינה
				\$76 / \$61 * ליום תקרה	השכרת רכב
					תקשורת
					נסיעות
					ספרות מקצועית
					מתנות ללקוחות
					ו/או ספקים
					שונות
				סה"כ	

- חשוב:**
1. לעניין הוצאות לינה מהיום ה- 8 עד היום ה- 90 עד וכולל \$122 / \$153 * תוכר ההוצאה במלואה. מעל \$122 / \$153 * ללינה מותרות הוצאות בשיעור 75% מהן אך לא פחות מ-\$122 / \$153 * ללינה ולא יותר מ-\$208 / \$260 * ללינה.
 2. בנסיעה שכללה יותר מ- 90 לינות - לעניין מספר הלינות, שתי נסיעות או יותר ביניהן הייתה שהייה רצופה בישראל של פחות מ- 14 יום – תחשבה לנסיעה אחת ותוכר לינה עד גובה \$122.
 3. התעריפים הנ"ל הינם לשנת 2018.

* תוספת של 25% להוצאות המותרות לניכוי בארצות הברית, אוסטרליה, אוסטרליה, אוסטרליה, איטליה, איסלנד, אירלנד, אנגולה, בלגיה, גרמניה, דובאי, דנמרק, הולנד, הונג קונג, בריטניה, טיוואן, יוון, יפן, לוקסמבורג, נורווגיה, ספרד, עומאן, פינלנד, צרפת, קאטר, קוריאה, קמרון, קנדה, שבדיה, שוויץ.

נספח 5

פרוט טלפונים ניידים בעסק בשנת 2018

שם המעביד: _____

חודש שכר: _____

מספר הטלפון הנייד	שם העובד	צמוד/לא צמוד	השתתפות העובד

רשימתנו מעודכנת ליום _____

שם המאשר _____

חתימה _____

נא להעביר רשימה זו למשרדנו לידי גב' ענת וילהלם, חשבת שכר.